

Coalitieakkoord Nissewaard

2022-2026

Samen bouwen op Nissewaard

Inhoud

Inleiding	5
1. Bestuur & Organisatie	11
1.1 Transparante overheid	11
1.2 Overheid- en inwonersparticipatie	12
1.3 Dienstverlening	12
1.4 Regionale samenwerkingen en externe oriëntatie	13
1.5 Placebranding	14
1.6 Vakkundig, Verbindend, Vernieuwend	14
1.7 ICT en informatieveiligheid	14
2. Schoon, heel en veilig	16
2.1 Openbare ruimte	16
2.1.1 <i>Onderhoud en vervangingsopgaven</i>	<i>16</i>
2.1.2 <i>Begraafplaatsen</i>	<i>16</i>
2.1.3 <i>Extra kwaliteitsimpuls De Akkers, De Hoek en Waterland</i>	<i>17</i>
2.1.4 <i>Vergroenen</i>	<i>17</i>
2.1.5 <i>Bruikleen snippergroen</i>	<i>17</i>
2.1.6 <i>Grondstoffenbeleid</i>	<i>17</i>
2.2 Veiligheid	18
2.2.1 <i>Ondermijning</i>	<i>18</i>
2.2.2 <i>Openbare orde en veiligheid</i>	<i>18</i>
2.2.3 <i>Preventie en toezicht</i>	<i>18</i>
2.2.4 <i>Overlast</i>	<i>19</i>
2.2.5 <i>Digitale criminaliteit</i>	<i>19</i>
2.2.6 <i>Rampenbestrijding en crisisorganisatie</i>	<i>20</i>
3. Duurzaam ontwikkelen en wonen	21
3.1 Klimaatadaptatie & duurzame ontwikkeling	21
3.1.1 <i>Schone energie</i>	<i>22</i>
3.1.2 <i>Regionale Energie Transitie (RES)</i>	<i>22</i>
3.1.3 <i>Elektrisch rijden / laadpalen</i>	<i>23</i>
3.1.4 <i>Het goede voorbeeld; verduurzaming eigen accommodaties</i>	<i>23</i>
3.1.5 <i>Verduurzaming van maatschappelijke accommodaties</i>	<i>23</i>
3.2 Nissewaard naar 2040	23

3.3	Gebiedsontwikkelingen	24
3.4	Vitale kernen	25
3.5	Wonen	25
3.5.1	<i>Starterslening</i>	26
3.5.2	<i>Sociale woningbouw</i>	26
3.5.3	<i>Zelfbewoning en opkoopbescherming</i>	26
3.5.4	<i>Verschillende woonbehoeftes en nieuwe woonvormen</i>	26
3.6	Bereikbaarheid & mobiliteit	27
3.6.1	<i>Bereikbaarheid</i>	27
3.6.2	<i>Openbaar Vervoer</i>	28
3.6.3	<i>Fietsverkeer</i>	28
3.6.4	<i>Verkeersveiligheid</i>	28
3.6.5	<i>Deelmobiliteit</i>	29
4.	Ondernemen en ontspannen	30
5.	Leren, participeren en ondersteunen	39
5.1	Toekomstbestendig sociaal domein	39
5.1.1	<i>Adviesraad sociaal domein</i>	40
5.2	Jeugd	40
5.2.1	<i>Jongerenparticipatie</i>	41
5.2.2	<i>Jeugdhulp</i>	41
5.3	Onderwijs	42
5.3.1	<i>Goed kwalitatief onderwijs!</i>	42
5.3.2	<i>Schoolgebouwen</i>	42
5.3.3	<i>Onderwijsachterstandenbeleid en laaggeletterdheid</i>	43
5.3.4	<i>Onderwijs en arbeidsmarkt</i>	44
5.4	Zorg en Wet maatschappelijke ondersteuning	44
5.4.1	<i>Ouderenzorg</i>	45
5.4.2	<i>Hospice</i>	45
5.4.3	<i>Centrumtaken</i>	45
5.5	Volksgezondheid en acute zorg	46
5.5.1	<i>Acute zorg</i>	46
5.5.2	<i>AED - hartveilig Nissewaard</i>	46
5.6	Werk & Inkomen	47

5.6.1	<i>Participatie</i>	47
5.6.2	<i>Voorne-Putten Werkt (VPW)</i>	48
5.6.3	<i>Toeslagenaffaire</i>	48
5.7	Armoedebeleid	48
5.8	Diversiteit & inclusie	49
5.9	Inburgering en nieuwkomers	50
5.9.1	<i>Vluchtelingen / statushouders</i>	50
6.	Financiën	52
6.1	Risicobeheersing en -reductie	53
6.2	Hek Sociaal Domein	54
6.3	Belastingen	54
6.3.1	<i>Hondenbelasting</i>	55
6.4	Corona-reserve	55
6.5	Leges	55
7.	Portefeuilleverdeling 2022-2026	56
	Burgemeester Foort van Oosten	56
	Wethouder Martijn Hamerslag	57
	Wethouder Wouter Struijk	58
	Wethouder Chris Hottentot	60
	Wethouder Jan Willem Mijmans	61
	Wethouder Jeroen Postma	62

Inleiding

De partijen ONS Nissewaard, PvdA en Nissewaard Lokaal vormen op basis van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezing de coalitie voor de periode 2022 – 2026. Voor u ligt het coalitieakkoord. Hierin is verwoord wat wij belangrijk vinden en wat we de komende collegeperiode voor onze inwoners en ondernemers willen bereiken. Daarbij kunnen we verder bouwen op de solide basis die de afgelopen jaren met inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties is gelegd. Met dit coalitieakkoord schetsen we onze belangrijkste opgaven en laten wij zien hoe wij gaan bouwen aan en in Nissewaard: een aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente!

Nissewaard – daar kan je op bouwen

We bevinden ons in bijzondere en uitdagende tijden. Vier jaar geleden duurde een crisis maximaal een paar dagen, of gebeurde het duizenden kilometers verderop. De laatste jaren lijken de diverse crises bijna naadloos in elkaar over te lopen. De coronacrisis, oorlog in Oekraïne, de vluchtelingencrisis, stikstofcrisis, bouwcrisis, arbeidsmarktcrisis, crisis op de woningmarkt; allen hebben een grote impact (gehad) op onze samenleving. Op onze samenleving als geheel, maar ook op de individuele inwoner, ondernemer en onze organisatie.

Gemeenten blijken van groot belang voor de aanpak, beheersing en de afwikkeling van deze crises. Snelheid, pragmatisme en maatwerk zijn kenmerkend voor gemeentelijke actie. En in Nissewaard, met onze “niet lullen maar poetsen”- mentaliteit, zijn we hier extra goed in. De wijze waarop de afgelopen periode de inwoner en ondernemer van Nissewaard met de diverse crises omgaat, toont de kracht, weerbaarheid en creativiteit van onze samenleving. Daar zijn we trots op en dat koesteren we!

In deze onzekere tijden is het fijn om houvast te hebben. Er is behoefte aan rust, stabiliteit en continuïteit. Als gemeente willen wij een anker zijn voor onze inwoners. Zij moeten nu, meer dan ooit, op ons kunnen bouwen. Dit vraagt een duidelijke koers, zodat onze inwoner weet wat hij van ons kan verwachten.

De crises en de veranderende wereld hebben de tegenstellingen in de samenleving vergroot. En dit heeft het vertrouwen in de overheid geen goed gedaan. De lage verkiezingsopkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen lijkt daar mede een gevolg van. Dat trekken wij ons aan. Door een open en transparante cultuur – “doen wat we zeggen, en zeggen wat we doen” - willen we bouwen aan het vertrouwen. Ook al zijn we niet van dezelfde partij, we zijn wel van dezelfde gemeente. En wij zijn er voor alle inwoners van Nissewaard!

En we kijken verder, want we doen het niet alleen voor onze huidige inwoners, maar ook voor onze toekomstige inwoners. Ook onze kinderen en kleinkinderen moeten hier straks met veel plezier kunnen wonen, werken en ontspannen. Om dat voor elkaar te krijgen, moeten we nu investeren en in de toekomst.

Nissewaard – aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente

Wonen, werken en leven in Nissewaard moet fijn zijn, en dat blijven! Nu, over vier jaar, maar ook richting 2040 willen we een aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente zijn.

Nissewaard heeft in huis wat daar voor nodig is: stad en dorpen, (Haven)industrie en natuur, grootstedelijke architectuur en verschillende woonwijken. Lokale gezelligheid en culturele iconen met internationale aantrekkingskracht en toch een dorps gevoel, het groene achterland, de zee en Rotterdam; binnen een half uur bereikbaar.

Het is nu prettig wonen en werken en dat moet in het jaar 2040 minimaal zo prettig zijn. In 2040 heeft Nissewaard een dusdanige ontwikkeling gemaakt in groei, ambitie en kwaliteit, dat we klaar zijn voor de toekomst. En dat willen we samen doen. Dat laatste heeft, gebukt onder verschillende crises, veel onder druk gestaan. Aan de ene kant hebben we veel solidariteit gezien, maar we hebben ook gezien dat de tegenstellingen in de samenleving groter zijn geworden. Het maatschappelijk debat is verhard. Het echt in gesprek zijn, luisteren, met respect voor elkaar en voor elkaars mening is ook onder druk komen te staan. En dat willen we doorbreken door meer samen en in verbinding met elkaar te doen. Open en transparant, én in vertrouwen. Benaderbaar, dichtbij en samen in gesprek. Bouwen op elkaar en in de gemeente. We hebben immers met elkaar een gemeenschappelijke deler: we willen fijn en prettig leven, wonen en werken in Nissewaard. Daar moeten we samen voor zorgen!

Dit fijn leven, wonen en werken in Nissewaard wordt behoorlijk onder druk gezet door onzekerheid over financiën. En dit wordt niet in de laatste plaats veroorzaakt door de Rijksoverheid. Regelmatig voert de Rijksoverheid kortingen door op financiën voor gemeenten, terwijl het Rijk tegelijkertijd verwacht dat diezelfde gemeenten meer taken op zich nemen, zonder de daarbij horende financiële middelen beschikbaar te stellen. Wij vinden dan ook dat het Rijk over de brug moet komen en voldoende geld moet geven voor taken, die wij moeten (gaan) uitvoeren.

Hoe dan ook zorgen wij voor een stabiele en gezonde financiële huishouding. Dit vraagt om een effectieve en efficiënte besteding van beschikbare middelen, zodat we ruimte creëren om te investeren in en bouwen aan die dingen, die het grootste verschil maken voor Nissewaard. Enerzijds fysiek, zodat de gemeente schoon, heel en veilig blijft. Noodzakelijke investeringen – ondanks de enorme vervangingsopgave die we als ex-groeiern hebben - om openbare ruimte en voorzieningen op het niveau te houden dat de inwoner mag verwachten. We investeren fors in schoolgebouwen en onze buitenruimte. En weliswaar staat de woningmarkt onder de druk, wij zorgen voor een gevarieerd en rijk woningaanbod in de zes mooie dorpen en stad Spijkenisse. Zodat aan verschillende woonwensen tegemoet wordt gekomen. Van “tiny” tot “knar”: voor ieder wat wils.

Werken aan bereikbaarheid wordt de komende periode nog belangrijker. Met aanstaande renovaties van de bruggen, die Nissewaard ontsluiten, dringen we bij Rijkswaterstaat en provincie aan op maatregelen, die de pijn hierdoor zoveel mogelijk verzachten. En daarom investeren we ook zelf in een maatregelenpakket dat deze bereikbaarheid verbetert. Inzetten op OV kan hier ook bij helpen. Een lobby voor de A4-Zuid moet voor de langere termijn structurele verbetering brengen.

Anderzijds investeren we in het ontmoeten, bewegen en ontspannen, zodat het leven in Nissewaard leuk is en we in verbinding blijven met elkaar. Er is altijd wat te beleven voor jong en oud! Evenementen zijn er volop, voor verschillende doelgroepen door het jaar heen. Maar ook daarbuiten zijn er genoeg mogelijkheden om te kunnen genieten. In het bruisende stadscentrum met mooie horecavoorzieningen, maar ook in de mooie recreatiegebieden en parken. Er zijn volop recreatiemogelijkheden en het groen

wordt intensief gebruikt door bewoners en bezoekers. We investeren in de kwaliteit van deze gebieden en activiteiten die daar kunnen plaatsvinden. En je kunt er per fiets nog beter komen door goede fietspaden en voorzieningen als fietslaadpalen.

Nissewaard is in beweging. Onze inwoners sporten bij een vereniging of ongeorganiseerd; gezond en leuk! Bijvoorbeeld met faciliteiten geschikt voor alle leeftijden en veel verschillende attributen en tegelijkertijd een mooie plek om mensen samen te brengen. Het nieuwe skatepark heeft dit al laten zien. Een pumptrack kan dit ook betekenen. Sporten, plezier en elkaar ontmoeten in harmonie en ruimte. Voor het tweejarige jongetje op zijn loopfiets, het meisje van zes op haar stuntstep, de tiener op zijn PumpTrack fiets, maar ook voor de sportieve ouder op de MTB of de professionele atleet op de BMX. Eén van de mooie voorbeelden van ongeorganiseerd sporten. Daarnaast zorgt het rijke verenigingsleven voor verbinding in samenleving. Op het gebied van sport, maar natuurlijk op tal van andere gebieden. We onderkennen de waarde van het bloeiende verenigingsleven en de grote inzet van vrijwilligers in de dorpen en de wijken. Waar inwoners vanuit betrokkenheid initiatieven ontwikkelen, zullen we dat zoveel mogelijk ondersteunen. We helpen waar we kunnen, want we waarderen actief burgerschap.

We zorgen er voor dat het in Nissewaard goed ondernemen is, of dat nou in het stadcentrum, de bedrijventerreinen, in de kernen is of daaromheen. Innovatieve ondernemers vestigen zich hier vanwege de ruimte, het gunstige ondernemersklimaat en het groene landschap. Goede bereikbaarheid met auto en het openbaar vervoer hoort hier ook bij. Dit zorgt voor werkgelegenheid en dus betaalde banen voor onze inwoners. Samen met 'Goed onderwijs' zorgt dit voor zelfstandigheid, persoonlijke ontwikkeling en een sociaal netwerk voor onze inwoners.

In Nissewaard krijgt iedereen de kans om mee te doen. Gelijke kansen daarin stimuleren wij zoveel mogelijk. Bijvoorbeeld door het tegengaan van (kinder)armoede en taalachterstanden. Of als je een afstand hebt tot de arbeidsmarkt. En kom je net in Nederland dan helpen we je op weg. We maken dus mogelijk dat eenieder zich zo goed mogelijk redt en mee kan doen aan de samenleving. Of dat nu is door te voorzien in goed kwalitatief onderwijs, door minimabeleid, of de sociale werkvoorziening. Nissewaard is een inclusieve samenleving.

Als er hulp nodig is, regelen we dit, laagdrempelig en zo dicht bij huis als mogelijk. Met de inwoner en zijn of haar omgeving kijken we wat nodig is en wat zelf gedaan kan worden. Soms is dit een zorgtraject, maar dit kan ook een goed gesprek, gezelschap of bijvoorbeeld meedoen en sporten zijn. Daarbij zorgen wij voor een passend aanbod op gebied van jeugdzorg, ouderenzorg, vrouwenopvang, daklozenopvang, huishoudelijke hulp en een hospice om maar enkele voorbeelden te noemen. En natuurlijk blijven we ons ook inspannen voor een zo breed mogelijk aanbod van het Spijkenisse Medisch Centrum.

In Nissewaard telt en doet iedere inwoner mee en bouwen we samen aan een aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente waar we prettig met elkaar samenleven!

Onze belangrijkste opgaven

In 2040 zijn we een aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente. Op weg daarnaar toe komen we een aantal opgaven tegen, waar we met elkaar aan gaan bouwen. Onze belangrijkste opgaven:

We bouwen aan een schoon heel veilig Nissewaard

Wij zorgen samen dat we een schone, hele en veilige leefomgeving hebben, zodat Nissewaard een plek is waar iedereen zich prettig en veilig kan voelen.

- Beheren en investeren (50+ miljoen) in onze openbare ruimtes, om het niveau op peil te houden, ondanks de enorme vervangingsopgave;
- De wijken de Hoek, Akkers en Waterland krijgen een kwaliteitsimpuls;
- Overlast voorkomen is beter dan genezen; preventie en proactieve aanpak, maar repressief waar nodig;
- Cameratoezicht rondom metrostations om overlast tegen te gaan;

We bouwen aan een gevarieerde woonomgeving

In Nissewaard is het prettig wonen voor iedereen. De zes mooie dorpen en de stad Spijkenisse hebben een rijk, divers en duurzaam woningaanbod voor alle typen huishoudens.

- Wij houden rekening met verschillende woonbehoeften;
- We blijven bouwen aan kwaliteit en gevarieerd aanbod;
- In Nissewaard kan je wooncarrière maken;
- We bouwen door op de gelegde basis vanuit Nissewaard naar 2040; we realiseren verschillende transformatie- en ontwikkelprojecten.

We bouwen aan een aantrekkelijke, duurzame en sportieve leefomgeving

Door de crisis zoeken inwoners ook meer ontspanning en rust dichtbij huis. Daarom investeren wij in een groene woonomgeving, recreatiemogelijkheden en sportvoorzieningen.

- Investeren in meer groen: dit is goed voor het leefklimaat en de gezondheid;
- Verduurzamen: haalbaar en betaalbaar én samen met inwoners; door bewustmaking, educatie en stimuleren verduurzamingsmaatregelen;
- Verder bouwen aan het prettige verblijfsmogelijkheden in het stadcentrum;
- Investeren in kwaliteit van en activiteiten in recreatiegebieden en parken;
- We realiseren goede en eigentijdse (sport)voorzieningen;
- We gaan voor een sterk verenigingsleven en actieve inwoners;
- Er is wat te beleven: we realiseren evenementen, zoals beleef Bernisse, magisch Heenvliet, Spijkenisse Festival.

Makkelijker van A naar B

Nissewaard heeft een unieke ligging, de haven, het groene achterland, de zee en Rotterdam; allemaal is het binnen een half uur bereikbaar. Om prettig te kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren, is een goede bereikbaarheid voor ons allen van groot belang.

- We netwerken voor een goede ontsluiting: lobby A4 zuid;
- De renovatie van de bruggen zijn een flinke bedreiging voor onze ontsluiting; Wij doen wat wij kunnen en we vragen hetzelfde van provincie en Rijkswaterstaat door pro-actief aan te dringen de overlast zoveel mogelijk beperken;
- We zetten in op veiligheid voor alle verkeersdeelnemers;
- We bouwen aan goede OV-voorzieningen;
- Het OV is bereikbaarder voor minima: gratis OV voor AOW-gerechtigde minima en meer gratis dagkaarten voor alle minima;

- We realiseren goede fietsvoorzieningen.

Ondernemend Nissewaard

Ondernemers zijn van groot belang voor Nissewaard om de economie en werkgelegenheid:

- Ondernemersloket: wij helpen de ondernemer op weg;
- We werken aan herstel van en stimuleren de lokale economie;
- We bieden ruimte om te ondernemen in het stadscentrum, de kernen en de bedrijventerreinen;
- We zijn blij met startups en arbeidsintensieve bedrijvigheid.

We zorgen voor passende en betaalbare zorg voor nu en later

Inwoners kunnen terugvallen op ons als nodig. We gaan uit van de zelfstandigheid van de inwoners, maar als het moet kun je op ons bouwen en zijn we er voor een steuntje in de rug. Voor jong en oud, ook als het financieel even tegen zit. Samen zoeken met onze inwoner naar oplossingen en betrekken daar de omgeving en het sociale netwerk bij.

- We zetten in op preventie en investeren in de mens: we helpen inwoners zelfredzaam te zijn, worden en te blijven;
- We zorgen voor gelijke kansen en inclusie zodat al onze inwoners mee kunnen doen;
- We helpen je aan het werk;
- Als het even zelf niet lukt, dan helpen we met passende zorg, jong en oud;
- We spannen ons in voor een breed aanbod van het Spijkenisse Medisch Centrum.

We zorgen voor een goede toekomst voor onze jeugd;

De jeugd heeft de toekomst. Ons belangrijkste doel blijft ervoor zorgen dat kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen in hun eigen omgeving.

- We zijn in gesprek met onze jeugd: we bieden hen de mogelijkheid om mee te praten en mee te doen;
- We stimuleren onze jeugd gezond en sportief te leven, onder meer door goede faciliteiten voor hen;
- We zorgen voor goede kansen met goed kwalitatief onderwijs;
- We investeren in goede huisvesting voor onze scholen;
- Zorgen voor goede aansluiting toekomstige banen en vervolgopleiding.

We bouwen aan vertrouwen en transparantie

Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners weten dat ze op ons kunnen bouwen en vertrouwen.

- We zijn open en toegankelijk voor alle inwoners;
- Informatie en privacy: Informatie is beschikbaar, toegankelijk en veilig;
- We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen: servicenormen worden nageleefd;
- We doen het samen: participatie die past bij het onderwerp en de doelgroep (maatwerk).

We bouwen aan een solide financieel beleid

Deze onzekere financiële tijd vraagt zorgvuldigheid en keuzes maken om ruimte te creëren om te kunnen (blijven) investeren in en bouwen aan een aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken kunt u lezen wat de komende periode onze speerpunten zijn. Het betreft geen complete opsomming van de gemeentelijke activiteiten. Wij kiezen ervoor in dit coalitieakkoord aan de hand van de vijf thema's een overzicht te geven van onze bestuurlijke speerpunten of wijzigingen in beleid en uitvoering:

1. Bestuur en organisatie
2. Schoon, heel en veilig
3. Duurzaam ontwikkelen en wonen
4. Ondernemen en ontspannen
5. Leren, participeren en ondersteunen

Het akkoord wordt afgerond met de portefeuillevverdeling. De financiële vertaling van dit akkoord vindt plaats in de perspectiefnota 2023. Wij kijken uit naar een constructieve collegeperiode en een positieve verbinding met de raad, met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en de ambtelijke organisatie van Nissewaard.

We besturen met de toekomst van onze gemeente als uitgangspunt. Hoe we dat doen leest u in de hoofdstukken hieronder. We investeren in nu en in de toekomst, in een toekomstbestendig Nissewaard. Daar kunt u op bouwen!

1. Bestuur & Organisatie

Nissewaard blijft in beweging. Samen met onze inwoners en partners brengen wij de gemeente een stap verder. De Nissewaarders staan daarbij centraal. Zij moeten zich thuis (kunnen) voelen in de gemeente. Dat geldt voor de inwoners van nu en die van de toekomst – de next generation. Over 20 jaar moet Nissewaard nog steeds een fijne plek zijn om te wonen en leven.

Als gemeente hebben we verschillende rollen ten opzichte van onze inwoners: soms een regelgevende en handhavende, een andere keer is de inwoner klant. En natuurlijk werken we samen, of dat nu vanuit overheids- of burgerparticipatie is. Actief burgerschap, betrokkenheid en meedoen zorgt voor de ruggengraat van de samenleving. We vragen inwoners met ons mee te denken, staan open voor initiatieven en maken deze mogelijk. Onze inwoners moeten niet alleen betrokken worden, maar zich ook gehoord voelen. We zijn blij met de inwoners die hun stem hebben laten horen tijdens de laatste verkiezingen, maar de lage opkomstcijfers laten zien dat hier ruimte voor verbetering in zit.

Onze dienstverlening is snel en goed en sluit aan bij de behoefte van onze inwoners. Vanzelfsprekend heeft de coronacrisis ook de nodige impact gehad op de organisatie en dienstverlening. Het deels thuis en deels op kantoor werken zorgde ervoor dat een nieuwe balans gevonden moest worden in de dienstverlening, die onze inwoner verdient. Digitalisering is daarbij een handig hulpmiddel, maar persoonlijk contact blijft mogelijk. We zijn ons ervan bewust dat we werken met gevoelige gegevens en zorgen ervoor dat we deze gegevens beschermen. We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen. Wij staan voor transparantie.

1.1 Transparante overheid

Transparantie en openbaarheid staan bij ons hoog in het vaandel. Een open overheid is essentieel voor het vertrouwen van de inwoners in de overheid. Dit vertrouwen staat onder druk door bijvoorbeeld een toeslagenaffaire bij de Belastingdienst.

Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners weten dat ze op ons kunnen bouwen en vertrouwen. Daarom is bij ons al veel informatie openbaar en beschikbaar. Denk aan de openbare uitzending van raadsvergaderingen. En is er de mogelijkheid om van allerlei informatie kennis te nemen, bijvoorbeeld via onze website. Dit moet ook voldoende bekend zijn bij inwoners. Dus zorgen wij ervoor dat duidelijk is waar welke informatie te vinden is. We maken veel overheidsinformatie actief openbaar en we zorgen ervoor dat de informatiehuishouding op orde is. Dat betekent dat onze informatiehuishouding langdurig toegankelijk, vindbaar, juist, volledig en betrouwbaar is. Goede en beschikbare informatie zorgt voor duidelijkheid en draagt bij aan goede besluiten, van onszelf, maar ook van anderen, die afhankelijk zijn van onze informatie. Zo helpt bijvoorbeeld goede en makkelijk toegankelijke data over onze openbare ruimte inwoners en ondernemers, die een Omgevingsvergunning willen aanvragen.

Veel van het bovenstaande gaat nu ook geregeld worden door de Wet open overheid (Woo). Een mooie stap naar een (nog) transparantere overheid.

1.2 Overheid- en inwonersparticipatie

Wij werken niet alleen voor onze inwoners, maar ook met onze inwoners. Daarom stimuleren we de betrokkenheid van inwoners bij wat er in de omgeving gebeurt zo veel mogelijk. Wat de inwoner vindt en wilt, doet ertoe, of je nu ergens voor of juist tegen bent. Het is dus belangrijk dat de verschillende opvattingen van onze inwoners bekend zijn bij ons. Tegenwoordig lopen deze opvattingen nogal eens uiteen. Het is zelden mogelijk om iedereen tevreden te stellen. Daarom worden inwoners vroegtijdig betrokken bij planvorming. Hierbij zoeken wij een manier waarop we al die geluiden, die planvorming kunnen verrijken, goed te horen te krijgen. Iedereen is welkom aan tafel om zijn geluid te laten horen. We luisteren en nemen dit mee in de uiteindelijke afweging van alle belangen, het individuele én het algemeen belang. Om eenieder de gelegenheid te geven zijn of haar geluid te laten horen, organiseren we geen inloopbijeenkomsten tijdens de schoolvakanties.

We gebruiken de wijze van participatie die het meest passend is. Hiervoor experimenteren we ook met nieuwe participatievormen, bijvoorbeeld als we aan de slag gaan met plannen over leefbaarheid en veiligheid in de wijken. Dit gaat verder dan de traditionele inloopavond. Ook nieuwe digitale vormen van participatie kunnen meepraten makkelijker en toegankelijker maken. Daarbij vragen we de inwoner hoeveel en op welke manier ze betrokken willen worden. Omdat ieder traject weer anders is, vraagt de wijze van participatie om maatwerk. Zo past participatie het best!

De raad kan ten aanzien van participatie een mooie rol spelen. Daarom maken we graag aan de voorkant duidelijke afspraken, waarmee voor iedereen duidelijk is wie wanneer geïnformeerd wordt. Zo blijven inwoner en raad goed en tijdig betrokken. Ook is er een belangrijke rol weggelegd voor de raad om mee te doen aan specifieke participatietrajecten met inwoners. Dit draagt bij aan goede en open informatie-uitwisseling en draagvlak over en weer tussen bestuur en inwoners.

We vinden het belangrijk dat we benaderbaar zijn en goed in gesprek met de inwoner. Dit moet op een laagdrempelige en toegankelijke manier. Het wekelijkse spreekuur van wethouders is een mooi voorbeeld waar mensen terecht kunnen. Maar ook daarbuiten zullen wij mensen actief uitnodigen of bezoeken als daar aanleiding toe is.

1.3 Dienstverlening

Onze dienstverlening is snel, transparant en goed en sluit aan bij de behoeften van onze inwoners. Wat digitaal kan, doen we digitaal. Maar er is ook oog voor de mens: persoonlijk geholpen worden, blijft altijd mogelijk. Wij doen wat we beloven in onze servicenormen, die we uit willen breiden naar andere producten. We monitoren de klantwaardering en voeren op basis hiervan verbeteringen door. We communiceren op een manier die begrijpelijk is voor de ontvanger van de boodschap. Ook houden we rekening met wat een bepaalde boodschap of gesprek met een inwoner kan doen. Bij stressvolle zaken, zoals schulden, passen wij onze dienstverlening hierop aan.

We onderzoeken of onze openingstijden nog voldoende aansluiten bij de huidige tijdsgeest en behoefte van onze inwoners. Belemmeringen en drempels in onze dienstverlening nemen we zoveel mogelijk weg. Regelgeving vereenvoudigen we waar dit kan. Vergunningverlening moet zo snel en simpel mogelijk zijn. De beleving van de klant speelt een belangrijke rol bij de (her)inrichting van processen, zodat de klant

centraal staat. Daarbij zorgen we voor een goede afstemming binnen onze gemeente, zodat de inwoner met één overheid te maken heeft en niet met een kastje en een muur. Dit houdt niet op bij de grenzen van onze gemeente. Bij ons ben je nooit aan het verkeerde adres. Wij zorgen voor een warme overdracht als onze inwoner van een andere overheid iets nodig heeft.

1.4 Regionale samenwerkingen en externe oriëntatie

Leidend voor samenwerking met andere gemeenten is een gedeelde opgave en belang. Ons doel is door de kracht van regionale samenwerking ook lokaal meerwaarde te creëren. Als die meerwaarde er niet is, dan kiezen we voor een lokale aanpak.

De samenwerking in de metropoolregio Den Haag-Rotterdam (MRDH) en in de regio Rotterdam - Rijnmond is hierbij een voor de hand liggende. Door onze ligging hebben we veel met elkaar gemeen en kunnen we regionale zaken effectiever en efficiënter aanpakken dan als we dat alleen zouden doen. Wel blijven we scherp op de lokale meerwaarde, die vanuit deze samenwerking wordt geleverd ten aanzien van doelstellingen en financiën. We blijven onszelf de vraag stellen “Wat levert het op?”. Dit doen we door een actieve rol te spelen binnen de samenwerkingsverbanden en dit geluid zoveel mogelijk te laten horen.

Tegelijkertijd worden meer opgaven complexer en overstijgen deze eerder de gemeentegrenzen. Door bepaalde opgaven in regionaal verband op te pakken, kunnen we innovatie versnellen en de regionale economie versterken. Bovendien sluit dit ook aan op de manier van werken vanuit de provincie en het Rijk, namelijk meer integraal en gebiedsgericht. Zo werken we op basis van de in juli 2020 gesloten Regiodeal met de gemeenten van de Zuid-Hollandse Eilanden samen op de thema's duurzaamheid, agrifood, landschap & toerisme en arbeidsmarkt & onderwijs. Dit is een voorbeeld van regionale samenwerking, die kansen biedt voor de toekomst om lokaal extra meerwaarde te genereren.

Dit kan ook door verder te kijken dan onze gebruikelijke regiopartners. Zoals de samenwerking met voormalige “New Town”-gemeenten. Deze ex-groei-kernen kampen met dezelfde uitdagingen, zoals de grote vervangingsopgave en de bevolkingssamenstelling, die een relatief groot beroep doet op zorgvoorzieningen. Samenwerking met hen vergroot ons netwerk en de lobbykracht, waardoor kansen op thema's als leefbaarheid, acute zorg en versterking van het Spijkenisse Medisch Centrum, bereikbaarheid en duurzaamheid beter worden benut. Via deze weg kunnen we andere overheidsinstanties zoals de Europese Unie, de Rijksoverheid en de provincie ook aan de ambities van Nissewaard laten werken. Door succesvol (Europese/Rijks/provinciale) subsidies te verwerven, kunnen we alsnog projecten en ambities van de gemeente Nissewaard verwezenlijken, die door teruglopende financiering vanuit het gemeentefonds onder druk zouden staan. En door samen op te trekken met andere gemeenten, hebben we meer invloed op zaken die voor ons belangrijk zijn, zoals bij de nieuwe verdelingsystematiek van het Gemeentefonds, die voor Nissewaard een fors financieel nadeel betekent.

Deze aanpak betekent ook dat we kritisch kijken of samenwerkingsrelaties nog het beoogde doel dienen; samenwerking moet bijdragen aan onze lokale gemeentelijke doelstellingen. Zo nee, dan we stoppen we ermee.

1.5 Placebranding

We willen een aantrekkelijke, vitale en toekomstbestendige woon- en werkgemeente zijn en dit ook uitstralen. *“Nissewaard: speelruimte voor de next generation”*. Deze signatuur is tot stand gekomen na veel gesprekken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en de gemeenteraad. Want zij zijn onze belangrijkste ambassadeurs. Zij weten als geen ander wat Nissewaard uniek maakt en dat het hier goed wonen, werken en leven is. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners blijven de komende jaren daarom ook een belangrijke rol spelen in de verdere vertaling van de signatuur van Nissewaard naar concrete meerwaarde, waarin we laten zien wat we te bieden hebben. Om de identiteit van Nissewaard uit te dragen, moet de signatuur uitgewerkt worden in concrete acties op verschillende thema's, bijvoorbeeld het organiseren van evenementen, én die zich richten op alle leeftijdscategorieën. Al die acties dragen bij aan het zichtbaar maken wat Nissewaard is en voor staat: fijn wonen en werken, nu én in de toekomst.

1.6 Vakkundig, Verbindend, Vernieuwend

De wereld verandert, steeds meer en steeds sneller. En wij veranderen mee; om goed aansluiting te blijven houden bij wat er speelt in de samenleving. Dat vraagt ook van ons het ambtelijk apparaat zo te organiseren dat we ons kunnen blijven aanpassen aan die veranderende omstandigheden. Dit is nodig om onze dienstverlening te blijven verbeteren en om samen met onze partners de maatschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden. Ambtenaren moeten daarbij proactief en creatief zijn: denken in innovatieve oplossingen en problemen oplossen voordat ze ontstaan. Zo werken we elke dag aan een eigentijdse organisatie die, samen met de inwoner, Nissewaard een mooiere plek maakt om te leven. We doen dit met vakkundige, verbindende en vernieuwende ambtenaren, die niet enkel denken vanuit de regels, maar ook vanuit de gedachte achter die regels en wat de samenleving van ons vraagt.

Om de juiste ambtenaren hiervoor te hebben, krijgen en te behouden in een enorm krappe arbeidsmarkt zijn wij een aantrekkelijk werkgever met een goede werksfeer, een moderne werkplek en goede ICT-voorzieningen. In een overspannen arbeidsmarkt is dit een enorme uitdaging. Het vraagt de nodige creativiteit om je te onderscheiden als werkgever. We zullen in ieder geval een omgeving moeten bieden waar medewerkers zich thuis voelen, ruimte krijgen om te leren en zich te ontwikkelen en meer verantwoordelijkheden krijgen. Dit vraagt ook van ons als gemeentelijk (bestuurlijk) werkgever iets om de ruimte hiervoor te bieden.

1.7 ICT en informatieveiligheid

Goede automatisering is essentieel voor onze gemeentelijke bedrijfsvoering en dienstverlening. Onze ICT is efficiënt en stelt de organisatie in staat onze inwoners de dienstverlening te bieden die wij beloven.

De automatisering wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Syntrophos. Door de vorming van Voorne aan Zee op 1 januari 2023, is een aanpassing van deze gemeenschappelijke regeling nodig. Het is belangrijk dat de ondersteuning van Syntrophos aan blijft sluiten bij alle technologische ontwikkelingen en kansen, zodat maximale ondersteuning en meerwaarde gerealiseerd wordt voor ons als gemeente. Komende jaren kijken we samen met Syntrophos en de gemeente Voorne aan Zee i.o. hoe de automatisering het beste kan worden vormgegeven.

Data wordt steeds belangrijker. Er komt steeds meer informatie – digitaal – beschikbaar. Dat biedt kansen. Het zogenaamde datagedreven werken stelt niet alleen ons, maar ook anderen in staat om op basis van deze beschikbare informatie betere analyses en beslissingen te maken. Het is belangrijk dat deze informatie goed en – met het oog op de AVG - veilig wordt ontsloten.

Met steeds meer digitale informatie wordt ook informatieveiligheid steeds belangrijker. Als overheid moeten we zorgvuldig met persoonsgegevens omgaan. Onze inwoners moeten erop kunnen rekenen dat hun gegevens veilig zijn bij ons. Daarom zorgen wij ervoor dat onze informatiehuishouding ook qua beveiliging en informatieveiligheid op peil is. We zijn er ons van bewust dat we in de huidige samenleving ook als overheid kwetsbaar zijn. Dus investeren we in ICT-vaardigheden en -bewustzijn van onze ambtenaren. Ook zorgen we voor goede voorlichting voor onze inwoners, waarbij we specifieke aandacht hebben voor de kwetsbare doelgroepen, zoals ouderen.

2. Schoon, heel en veilig

Nissewaard is een plek waar iedereen zich prettig en veilig kan voelen. Een plek waar extra aandacht is voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en waar overlast aangepakt wordt. Vraagstukken als criminaliteit, woonoverlast en verkeershufters houden we scherp in de gaten. Dit zorgt ervoor dat onze inwoners met veel plezier wonen en leven in onze gemeente. Een veilige en schone gemeente maken wij met elkaar; met politie, corporaties, kernplatforms, Reinis, bewonersgroepen, brandweer én natuurlijk onze inwoners. We verwachten dus ook hulp en betrokkenheid van onze inwoners. Door buurtpreventie, WhatsAppgroepen, meldingen door te geven en je geluid te laten horen bij participatiebijeenkomsten. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat onze buitenruimte opgeruimd en veilig is. Als ex-groekern staan we voor een enorme vervangingsopgave. Wegen, bruggen, accommodaties: Ze verouderen snel en zijn tegelijkertijd aan vervanging toe. Dit vraagt om flinke investeringen. Inflatie en kostenstijgingen vergroten de uitdaging om de openbare ruimte op peil te houden. Extra aandacht geven we aan het versterken van de leefbaarheid van de wijken Waterland, de Hoek en de Akkers. Met al deze inzet zorgen we ervoor dat Nissewaard schoon, heel en veilig blijft.

2.1 Openbare ruimte

2.1.1 Onderhoud en vervangingsopgaven

Nissewaard is een voormalige groekern. Dit betekent dat zowel de gebouwde wijken als de omliggende infrastructuur in hoog tempo (en tegelijkertijd) verouderen. We staan hierdoor voor een enorme uitdaging, die door inflatie met de dag groter wordt. Om ervoor te zorgen dat de openbare ruimte en infrastructuur toch op het niveau blijft dat de inwoner hiervan mag verwachten, blijven wij hierin investeren. Er is al eerder een bedrag van 50 miljoen euro ter beschikking gesteld voor de komende jaren. Het voornemen is om een kapitaalreserve in te stellen om ruimte te maken voor de vervangingsopgave. Deze extra impuls draagt enerzijds bij aan het op peil houden van het onderhoud van onze buitenruimte. Anderzijds ook om onze infrastructuur, zoals wegen en bruggen, maar ook onze speeltuinen en het groenonderhoud een boost te geven. Een voorbeeld hiervan is de onkruidbestrijding naar een hoger kwaliteitsniveau tillen.

Ook creëren we extra hondenuitrenvelden. Dit wordt bekostigd uit de hondenbelasting, zodat deze ingezet wordt ten behoeve van hond en baasje en het tegengaan van overlast.

Onze inwoners vormen onze extra ogen in de wijk en hier maken we dan ook dankbaar gebruik van. Om het melden van problemen in de openbare ruimte te stimuleren, volgen wij deze meldingen snel op. We willen, waar dit kan, het proces rondom de meldingen openbare ruimte verbeteren, bijvoorbeeld door de melder meer inzicht te geven in de status van de melding en administratieve last te verlichten.

2.1.2 Begraafplaatsen

We onderhouden de begraafplaatsen op het hoogste onderhoudsniveau. We waarborgen de capaciteit en de kwaliteit van onze dienstverlening en sluiten aan bij nieuwe ontwikkelingen. We communiceren hier zorgvuldig over.

2.1.3 Extra kwaliteitsimpuls De Akkers, De Hoek en Waterland

Goed wonen in leefbare wijken vraagt om het slim combineren van sociale maatregelen en fysieke ingrepen. Wonen, zorg, welzijn, veiligheid en de fysieke leefomgeving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit is immers allemaal voor dezelfde inwoners! Met deze slimme combinaties tussen het fysieke en sociale domein maken we wijken leefbaar, bevorderen we sociale cohesie en voorkomen we zorg- en hulpvragen. Gelet op de vervangingsopgave en de uitkomsten van de inwonersenquête krijgen de wijken De Akkers, Waterland en De Hoek op dit vlak een extra kwaliteitsimpuls. Het voornemen is om hier eenmalig 2 miljoen voor vrij te maken. We streven naar één wijk per jaar. Hiervoor maken we buurtplannen, waarin ruimte is voor verschillende vraagstukken op het gebied van ontmoeting, zorg, beheer, veiligheid, verkeer enzovoorts. Hierbij betrekken we de gemeenteraad en we doen dit samen met de inwoner, maar ook met wijkgroepen, bewonersverenigingen, buurtpreventie en scholen.

2.1.4 Vergroenen

Nissewaard is een groene gemeente, die we nog verder willen vergroenen. Groen draagt bij aan de gezondheid van en leefbaarheid voor de Nissewaarder. Bij herinrichting en nieuwbouw voegen we, waar dit kan, meer (zicht)groen toe. Bestaande bomen koesteren we. Bomen kappen we daarom alleen als dat echt noodzakelijk is. En voor elke gekapte boom, planten we er minimaal één terug. We compenseren bijvoorbeeld door meer bossen in recreatiegebieden, waarmee we beogen meer te compenseren dan strikt noodzakelijk is. We planten daarnaast meer fruitbomen, bijvoorbeeld bij de herinrichting van het park Vogelenzang. En in ons momentenbos of nieuw te vormen momentenbos is ruimte voor onze inwoners om bomen te planten ter gelegenheid van speciale levensgebeurtenissen, zoals geboortes of overlijden. Deze onderwerpen nemen we mee in het nieuwe groen- en bomenbeleid.

2.1.5 Bruikleen snippergroen

Wij staan open voor initiatieven voor geveltuinen en adoptie van stukjes groen door buurtbewoners voor sociale activiteiten en gezamenlijk onderhoud.

2.1.6 Grondstoffenbeleid

We blijven inzetten op het verbeteren van de afvalscheiding, want we willen hergebruik van schaarse grondstoffen mogelijk maken en het verbranden van restafval minimaliseren. Dit laatste kost, als gevolg van verbrandingsbelasting vanuit het Rijk, (steeds meer) geld. Dus is het belangrijk dat inwoners hun afval zo goed mogelijk scheiden. Door het aantal kilo's restafval terug te brengen, houden we de afvalstoffenheffing betaalbaar. Hier communiceren we duidelijk over naar onze inwoners. Vanzelfsprekend volgen we de ontwikkelingen rondom de effectiviteit en kosten van nascheiding.

We blijven de afvalstoffenheffing kwijtschelden voor minima. Reinis biedt daarnaast een gereduceerd tarief aan voor de inzameling (aan huis) van grof huishoudelijk afval aan deze groep inwoners.

We breiden het aantal gratis bezoeken aan de stadswerf van Reinis uit van acht naar tien. De effecten hiervan zullen we monitoren.

2.2 Veiligheid

In een veilige gemeente woon je fijn en prettig. Nissewaard is een veilige gemeente en het veiligheidsniveau is de afgelopen jaren toegenomen. Maar ook in een veilige gemeente komt criminaliteit en overlast voor. En dat kan een gevoel van onveiligheid geven. We willen graag dat alle inwoners zich veilig voelen in Nissewaard. Een veilige gemeente maken we met elkaar: met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, buurtpreventie, woningbouwcorporaties en onze overheidspartners als politie, justitie en regionale uitvoeringsorganisaties. We maken met onze inwoners een nieuw integraal veiligheidsplan voor de komende jaren. Voor de wijken De Akkers, De Hoek en Waterland wordt het aspect veiligheid gelijk betrokken in de kwaliteitsimpuls voor die wijken.

We werken samen met het jongerenwerk (JOZ) en de politie om jeugdoverlast zoveel mogelijk te voorkomen en beginnende jeugdoverlast vroegtijdig op te lossen. Om jeugdoverlast vroegtijdig te voorkomen, stimuleert het jongerenwerk jongeren tot een actieve, zinvolle en georganiseerde vrijetijdsbesteding en maatschappelijke participatie. Hiermee kan ook de afstand tussen jeugdigen en overige buurtbewoners worden verkleind en daarmee de sociale cohesie in de wijk worden versterkt.

2.2.1 Ondernijning

Ondernijning doet wat het woord zegt: de onderwereld ondernijnt de bovenwereld en zet daarmee een veilige leefomgeving onder druk. Daarom krijgt de aanpak van ondernijning in het integraal veiligheidsplan meer aandacht. We willen de aanpak van ondernijning verstevigen en hiervoor zijn investeringen nodig. We pakken ondernijning aan door preventie en het scholen van medewerkers om ondernijning te herkennen. We gaan daarnaast vaker een onderzoek uitvoeren in het kader van de Wet Bibob. Ook zoeken we nog meer samenwerking met betrokken partijen om Nissewaard veilig te houden en ondernijnende criminaliteit tegen te gaan.

2.2.2 Openbare orde en veiligheid

We staan voor een proactieve aanpak van overlastgevers en criminaliteit, maar schuwen repressief optreden niet. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de wettelijke bevoegdheden van de burgemeester als primair verantwoordelijke voor openbare orde en veiligheid. Naast onze eigen buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) blijft de politie voor ons een belangrijke partner. De zichtbaarheid van politie en boa's is belangrijk. Dit draagt bij aan een veiligheidsgevoel, maar ook aan toegankelijkheid en aanspreekbaarheid voor de inwoners. Dit geldt in het bijzonder voor de wijkagent. Wijkagenten moeten herkenbaar zijn in de wijk: een vertrouwd gezicht is fijn voor onze inwoners. Bekend zijn met wat er speelt in de wijk en een relatie opbouwen met buurtbewoners kost tijd. Continuïteit is belangrijk. Daarom vragen wij de politie om naar mogelijkheden te zoeken om wijkagenten langer voor een wijk te kunnen behouden.

In verband met de veiligheid willen we kijken hoe we een meldpunt voor hoog-risico honden kunnen vormgeven.

2.2.3 Preventie en toezicht

Wij zetten in op het voorkomen van overlast en criminaliteit. Toezicht speelt hierbij een belangrijke rol. We worden hierin bijgestaan door buurtpreventie, bestaande uit zeer gewaardeerde vrijwilligers, die zich hard inzetten om hun deel van de wijk of kern schoon, heel en veilig te houden. Buurtpreventie is al

actief in veel wijken en twee kernen en blijkt erg succesvol. We zijn blij met de betrokkenheid en inzet van deze vrijwilligers. Waar mogelijk, breiden we het aantal actieve wijken en kernen uit. Gekeken wordt hoe buurtpreventie nog effectiever kan worden gemaakt. Hierbij kan mogelijk ook gedacht worden aan een koppeling met Buurt WhatsApp-groepen.

Er zijn verschillende succesvolle Buurt WhatsApp-groepen actief in Nissewaard. Deze groepen stimuleren we, want de inwoners zijn onze extra ogen en oren in de wijk. Onze eigen inwoners weten het best wat er in hun wijk speelt en informatie-uitwisseling over en weer kan dus erg waardevol zijn. We vinden het daarom wenselijk om de samenwerking met en tussen deze WhatsApp-groepen te faciliteren. Zo werkt de gemeente samen met de inwoners aan een leefbare buurt. Dit kan bijdragen aan kortere lijnen en bijvoorbeeld een snellere opvolging bij meldingen voor boa's of op meldingen betreffende de openbare ruimte.

We maken ook afspraken met maatschappelijke partners over preventie en vergroten daarmee het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Deze afspraken kunnen instrumenteel zijn, bijvoorbeeld de toepassing van het Politiekeurmerk Veilig Wonen, maar ook procesmatig op het gebied van (keten)samenwerking. Voorlichting voor diverse groepen inwoners, zoals veiligheid van ouderen of huiselijk geweld, wordt voortgezet.

Uitgaan moet leuk zijn. En dus ook veilig. Om dat zo te houden werken we samen met horecaondernemers en maken we afspraken over veilig en prettig uitgaan. De inzet van zogenaamde Sus-teams helpt hierbij. Een Sus-team spreekt het uitgaand publiek aan op ongewenst gedrag. Door het sussen, corrigeren en wijzen op (gedrag)regels voorkomt een Sus-team dat situaties tijdens het uitgaan uit de hand lopen. Hiermee is in coronatijd succesvol geëxperimenteerd. Op deze wijze wordt handhaving en toezicht laagdrempelig versterkt.

2.2.4 Overlast

Samenleven doe je uiteraard met elkaar. We vinden het belangrijk dat iedereen de regels respecteert. Wanneer deze regels overschreden worden, treden we op. Preventie heeft natuurlijk de voorkeur, want voorkomen is beter dan genezen.

Ten aanzien van jeugd zetten we in op een integrale preventieve aanpak. Dit doen we samen met partners als de (jeugd)wijkagent, scholen en jongerenwerk. We willen dat ieder kind en iedere jongvolwassene eerlijke kansen krijgt. Het "convenant schoolveilig" draagt hieraan bij. Mocht de overlast dusdanig zijn wordt, waar nodig, repressief opgetreden volgens een lik-op-stukbeleid.

Cameratoezicht kan ondersteunend werken bij zowel het voorkomen van als het handhaven bij incidenten. Daarom maken we cameratoezicht rond de metrostations mogelijk.

2.2.5 Digitale criminaliteit

Digitale criminaliteit heeft de afgelopen jaren een vlucht genomen. Steeds meer van onze inwoners en bedrijven komen hiermee in aanraking. Voorlichting en bewustwording kunnen voorkomen dat mensen hiervan slachtoffer worden. We zetten daar dan ook op in.

2.2.6 Rampenbestrijding en crisisorganisatie

Een goede crisisorganisatie is alleen al belangrijk gezien de ligging van onze gemeente op een eiland in de nabijheid van de Rotterdamse haven, de Botlek en de Europoort. Deze ligging betekent dat we goed voorbereid moeten zijn, mocht zich een incident voordoen. Maar ook andersoortige crises zijn niet ondenkbaar, ook die van grote omvang. Dat is de afgelopen jaren wel duidelijk geworden met de coronapandemie, maar ook recent met de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen. Crises hebben veel impact op inwoners en ondernemers, maar ook de gemeentelijke organisatie heeft door de recente crises het nodige te verduren gehad. We hebben in de praktijk ondervonden dat we de verschillende crises goed het hoofd weten te bieden, van een grote brand tot een mondiale crisis als de coronapandemie. Wat gedaan moet worden, doen we, snel en goed!

Het actueel houden van onze rampen- en crisisplannen is een minimumvereiste. Onze organisatie moet hiervoor voldoende uitgerust zijn. Om ervoor te zorgen dat we paraat staan als de nood aan de man is, oefenen we op regelmatige basis met rampen en crises: zowel intern, als met partners en zowel ambtelijk als bestuurlijk. Voorlichting aan onze inwoners blijft belangrijk. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van rampenbestrijding worden nauwlettend gevolgd en waar mogelijk toegepast. Je weet nooit wat een volgende crisis inhoudt. Wat we wel weten, is dat we een crisis alleen samen met onze inwoners en ondernemers kunnen aanpakken.

3. Duurzaam ontwikkelen en wonen

Als voormalige groeikern zit de startup-mentaliteit in onze genen. We kijken vooruit. Daarom creëren we speelruimte voor een nieuwe generatie met duurzame voorzieningen en een veelzijdig woningaanbod. De tweede grootste gemeente in de regio Rijnmond met de haven en de stad Rotterdam binnen handbereik, maar toch ook een dorpsgevoel en het mooie groene achterland. Allemaal binnen een half uur bereikbaar! In 2040 heeft Nissewaard een schaa sprong gemaakt in groei, ambitie en kwaliteit. De zes mooie dorpen en de stad Spijkenisse hebben een rijk, divers en duurzaam woningaanbod voor alle typen gezinnen. We koesteren onze inwoners en willen dat zij wooncarrière in Nissewaard kunnen maken. We zetten daarom in op nieuwbouw, maar ook op herstructurering in bestaande wijken. Dat is ook hard nodig, gezien de krapte op de woningmarkt. Daarbij hebben we aandacht voor de verschillende groepen woningzoekenden, en verschillende nieuwe woonvormen, zoals levensloopbestendige woningen, Knarrenhoven en 'tiny houses'. De woningcorporaties zijn voor ons hierin een belangrijke partner.

Zo zijn we gereed voor de huidige inwoners, maar ook voor de toekomstige generaties. Duurzaamheid en duurzame ontwikkeling hebben hierbij grote impact. We pakken onze voorbeeldrol: door slimme investeringen in accommodaties en de openbare ruimte verduurzamen we met groter gebruiksgemak voor en samen met onze inwoners, corporaties en ondernemers. De toekomstige generatie wordt splendorwijs thuis in duurzaam leven. We helpen en stimuleren onze inwoners, maar wel aan de hand van haalbaarheid en betaalbaarheid.

3.1 Klimaatadaptatie & duurzame ontwikkeling

De duurzaamheidsopgave wordt steeds groter. We ondervinden steeds meer gevolgen van de veranderingen van het klimaat; extreem weer, hoosbuien, maar ook aanhoudende hitte en droogte. Het veranderende klimaat maakt dat we met zijn allen (overheid, ondernemers en inwoners) samen voor de grote uitdaging staan om onze dagelijkse leefomgeving hierop aan te passen om prettig, gezond en veilig te kunnen blijven leven. Nu maar vooral ook in de toekomst.

De energietransitie en klimaataanpak zijn uitdagingen waar ook wij als gemeente niet omheen kunnen. Samen met het Rijk, provincies, waterschappen en andere gemeenten spannen we ons in om de gevolgen van klimaatverandering het hoofd te bieden. Ook de netbeheerder Stedin heeft hierin – samen met het Rijk - een belangrijke taak om ervoor te zorgen dat de capaciteit van het elektriciteitsnet voldoende is. Vanuit het Klimaatakkoord van het Rijk krijgen wij, net als iedere andere gemeente, nieuwe taken. Deze voeren we uit met de middelen die we daarvoor vanuit het Rijk krijgen. Het Rijk moet dus over de brug komen.

De duurzaamheidsopgave heeft ook impact op onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Denk daarbij aan het energiezuinig maken van de eigen woning of een bedrijfspand. Dit moet haalbaar en betaalbaar zijn! We vervullen als gemeente een stimulerende en adviserende rol en helpen inwoners met minder financiële middelen met verduurzaming. Ook corporaties kunnen een belangrijke rol spelen door verduurzaming van hun woningen.

Daarnaast maken we onze inwoners bewust van de duurzaamheidsopgave. We willen laten zien welke invloed zij zelf hebben op een duurzamere toekomst. We doen dit door actief te communiceren en met milieueducatie voor onze toekomstige generatie. Het gaat immers om hun toekomst. En daarin kun je niet vroeg genoeg investeren! Daarom koesteren we onze duurzame kinderboerderij de Trotse Pauw, waar we op een speelse wijze milieueducatie aan kinderen verzorgen. Dit doen we vanuit het programma High Five duurzaam, ook op scholen en in de Boekenberg. Zo krijgen kinderen van kleins af aan mee hoe duurzaam met hun leefomgeving om te gaan. Samen met het onderwijs realiseren we meer groenblauwe schoolpleinen. Een groenblauw schoolplein is gezond en maakt onze toekomstige generatie spelenderwijs bekend en vertrouwd met de natuur.

In het kader van klimaatadaptatie kan het vergroenen enorm helpen. Door voorlichtingscampagnes stimuleren we inwoners minimaal 25% groen in de tuin te hebben. Het streven is dat over 10 jaar 50% van alle tuinen vergroend zijn. Ook vergroenen we zelf onze openbare ruimte. We spreken met corporaties af dat tuinen van huurwoningen worden vergroend bij wisseling van de huurder. Dit leggen we vast in de prestatieafspraken.

Een schone stad maken we samen. Daarom stimuleren en faciliteren we ploggers in hun strijd tegen zwerfval.

3.1.1 Schone energie

We stimuleren dat ontwikkeling van duurzame energie zoveel mogelijk in grootschalig coöperatief verband plaatsvindt, waardoor inwoners de mogelijkheid krijgen om maatschappelijk te investeren en zelf een bijdrage te leveren aan de energietransitie. We zijn blij met energiecorporaties zoals VPE (Voorne-Putten Energie). Dit is een belangrijke samenwerkingspartner, die bewoners verenigt en betreft bij de uitdagingen en oplossingen rondom energie.

We realiseren alle nieuwe woningbouwprojecten standaard gasloos. Voor de bestaande bebouwde omgeving ontwikkelen wij samen met onze partners een (warmte) kansenkaart per wijk en experimenteren wij met mogelijke oplossingen. In de prestatieafspraken met de corporaties leggen we vast hoeveel huurwoningen de komende jaren verduurzaamd worden.

3.1.2 Regionale Energie Transitie (RES)

De RES is belangrijk om samen met en van elkaar te leren hoe deze grote vraagstukken moeten worden aangepakt. We zoeken naar passende oplossingen, die betaalbaar zijn. We willen de rekening niet bij de inwoner leggen. Van het gas af, mag niet leiden tot hogere kosten voor de inwoner.

We willen, naast de bekende landelijke en gemeentelijke duurzaamheids subsidies, de Gemeentelijke Verduurzamingsregeling (GVR) als instrument inzetten, als wijkgerichte aanpak voor het verduurzamen van woningen. We vinden het belangrijk dat het verduurzamen van hun eigen woningen voor inwoners haalbaar en betaalbaar is. Ook de groene lening wordt voortgezet. In het kader van energiearmoede dragen we bij aan het mogelijk maken van verduurzaming bij doelgroepen die er het meest baat bij hebben.

De gezondheid van onze inwoners vinden we belangrijk. Vandaar dat er op last van de gemeente een onderzoek loopt naar de impact van het plaatsen van windmolens op de woonomgeving op de zoeklocatie langs het Hartelkanaal. Bij eventuele plaatsing moet de impact van windmolens op de woonomgeving binnen de perken blijven. Mocht er tot plaatsing worden overgegaan dan is dat het minimaal aantal windmolens om aan de verplichting van de provincie te voldoen. We gaan daarbij uit van het gebied ten westen van de Hartelbrug op ruime afstand van woongebieden. Meer windmolens plaatsen vinden we nu onverantwoord, ook vanwege een ontbrekend landelijk kader. We zijn ons ervan bewust dat de RES(t) nog een forse uitdaging biedt. We spannen ons in voor een passende invulling van de RES. We kijken voor deze invulling ook naar alternatieven voor windmolens. Windmolens bij bewoning geniet niet onze voorkeur. In of bij zee zouden wij bijvoorbeeld een betere optie vinden. We rekenen erop dat we in constructieve samenwerking met onze partners, zoals Evides en het waterschap, de meest geschikte plaats zullen vinden.

3.1.3 Elektrisch rijden / laadpalen

Steeds meer mensen en bedrijven maken gebruik van elektrische of hybride auto's. We stimuleren en faciliteren elektrisch rijden door een goede laadinfrastructuur, die past bij de wijk of kern. Daarbij houden we er, ook in nieuwbouwwijken, rekening mee dat er voldoende parkeercapaciteit overblijft. Bij nieuwbouw gaan we daarom 'Parkeren in (groene) tuin' stimuleren. Ook bieden technologische ontwikkelingen kansen. Laadcapaciteit via straatverlichting kan hiervan een voorbeeld zijn. We faciliteren het parkeren en opladen van elektrische auto's ook in onze eigen parkeergarages. De behoefte hiertoe wordt gemonitord en het aanbod van laadpalen in de parkeergarages zal op deze behoefte worden afgestemd, vanzelfsprekend zolang dit op een veilige manier kan.

3.1.4 Het goede voorbeeld; verduurzaming eigen accommodaties

Alle nieuwbouw van gemeentelijke gebouwen gaan we standaard gasloos en met een zo laag mogelijk energieverbruik realiseren. Ook onze bestaande accommodaties kennen een forse vervangingsopgave. Om onze accommodaties toekomstbestendig te maken, stellen we hiervoor extra geld beschikbaar. Op logische onderhoudsmomenten investeren we ook in het energiezuinig maken van de accommodaties. Naast deze natuurlijke momenten kiezen we voor investeringen die zichzelf terugverdienen, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen.

3.1.5 Verduurzaming van maatschappelijke accommodaties

Accommodaties die een maatschappelijk doel dienen, maar niet in gemeentelijk bezit zijn, willen wij door middel van maatwerk ondersteunen en faciliteren bij hun verduurzamingsopgave. Zoals bijvoorbeeld zwembaden, die naast de forse verduurzamingsopgave momenteel ook geconfronteerd worden met bijzonder hoge energielasten. We faciliteren verenigingen bij het verduurzamen van accommodaties, waarbij tegelijkertijd wordt ingezet op het vergroten van bewustwording en betrokkenheid. Hiervoor willen we subsidiemogelijkheden creëren.

3.2 Nissewaard naar 2040

Wij willen dat Nissewaard nog aantrekkelijker wordt om te wonen en te werken. In het ontwikkelperspectief Nissewaard naar 2040 staat helder geformuleerd dat we staan voor een aantal grote opgaven om die aantrekkelijke gemeente te kunnen blijven in de toekomst. Zo willen we graag een

betere balans tussen werk en wonen, de bereikbaarheid verbeteren en de groene kwaliteit van onze gemeente beter benutten. Daarnaast krijgt ook Nissewaard te maken met een aantal transitie op het gebied van onder andere duurzaamheid en economie.

Om vitaal en schokbestendig te zijn en blijven, is het dus wenselijk om meer werkgelegenheid toe te voegen en het voorzieningenniveau (onderwijs, zorg) goed op peil te houden en waar kansen liggen dit nog te verbeteren. Dit alles draagt bij aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Het vliegwiel zijn de ontwikkelingen in het centrum van Spijkenisse geweest, zoals de gebiedsontwikkeling Metrobusstation Spijkenisse Centrum en de woningbouw op het Kolkplein. Hiermee is de steen aan het rollen gebracht en deze zullen wij de komende periode in beweging houden als volgende stap van Nissewaard naar 2040.

3.3 Gebiedsontwikkelingen

We staan graag open voor ruimtelijke initiatieven die onze gemeente versterken op sociaal- en economisch gebied, zoals vastgesteld in onze toekomstvisie op de gemeente (Nn2040). Wij trekken hierin samen op met onder andere corporaties, ontwikkelaars en bedrijven. Wij willen daarbij spijkers met koppen slaan. Waar tempo gemaakt kan worden, doen we dat. Uiteraard moeten initiatieven voldoen aan bepaalde toetsingskaders die we vooraf duidelijk meegeven. Hierin zitten onze ambities voor de gemeente verwerkt. Zo zorgen we dat wat gebouwd en ontwikkeld wordt ook daadwerkelijk is wat we als gemeente nodig hebben of goed kunnen gebruiken. Duidelijke en transparante afspraken vooraf bepalen de vervolgstappen. Hierbij geldt natuurlijk, in het licht van de aankomende Omgevingswet, dat bewoners vooraf betrokken moeten worden en initiatiefnemers aan moeten geven hoe ze dat gaan doen.

Deze raadsperiode zullen wij de in gang gezette ontwikkelingen en projecten in en rondom het centrum van Spijkenisse voorzetten zoals:

- het Kolkplein e.o.,
- het Metrobusstation e.o.,
- de Heijwegelaan e.o.,
- de transformatie van winkels naar woningen in het stadscentrum
- de Vredeshofstraat e.o.
- Haven-Noord
- Herontwikkeling in Sterrenkwartier

Al dit soort ontwikkelingen hebben natuurlijk invloed op de omgeving van omwonenden. We vinden het daarom belangrijk dat vooraf duidelijk is wat omwonenden kunnen verwachten ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen. Behalve hen goed te betrekken via participatietrajecten zullen we ook een aantal dingen vastleggen in onze Omgevingsvisie. Hierin zal bijvoorbeeld ook een standpunt met betrekking tot hoogbouw worden geformuleerd.

3.4 Vitale kernen

Met het ontwikkelperspectief “Vitale kernen” zijn de ambities voor de kernen – Abbenbroek, Geervliet, Heenvliet, Hekelingen, Simonshaven (waaronder Biert) en Zuidland – neergelegd. Om ouderen en andere kwetsbare groepen in staat te blijven stellen om in de kernen te blijven wonen, is aandacht voor geschikte woonvormen, nabijheid van ontmoetingsplekken, bereikbare voorzieningen en goed openbaar vervoer nodig. We kunnen de kernen niet vitaal houden zonder onze partners. We nodigen daarom bewoners, verenigingen, kerken, maatschappelijke organisaties, ondernemers en ontwikkelaars uit om hieraan bij te dragen. Waar we kunnen, dragen wij uiteraard ook ons steentje bij:

- We streven naar 25% sociale huur en 5% middenhuur in de kernen. Hierover gaan we in gesprek met de woningbouwcorporaties en we maken afspraken met ontwikkelaars.
- Ontmoeten in de kernen vinden wij van belang. Daarom koesteren wij ontmoetingsplekken. Elke kern heeft een ontmoetingsplek. Het rijke verenigingsleven dat hieraan bijdraagt, faciliteren we graag.
- De hoogte van nieuwbouw moet vanzelfsprekend passen in en bij de kern en de directe omgeving. Hierbij wordt gekeken naar de ligging ten opzichte van bestaande bebouwing, het landschap, voorzieningen enzovoorts. Ook wordt er gekeken naar de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten in een gebied.

3.5 Wonen

Afgelopen jaar is de druk op de woningmarkt pijnlijk zichtbaar geworden. Ook in de Randstad is een groot tekort aan woningen. Daarnaast zijn de woningen door stijgende bouwkosten en het beperkte aanbod enorm in prijs gestegen. De woningmarkt is overspannen en dat leidt tot uitsluiting van een groeiende groep kopers en huurders. Woningzoekenden moeten lang wachten op een woning. Gemeenten zijn daarbij ook nog verantwoordelijk voor het huisvesten van specifieke doelgroepen.

Ook Nissewaarders moeten lang wachten op een woning. We vinden het belangrijk dat onze inwoners kansen hebben op de Nissewaardse woningmarkt. We monitoren dat zij genoeg kansen krijgen. Hoewel we als gemeente de woningcrisis niet alleen kunnen oplossen, zetten we de instrumenten die we hebben in om onze inwoners te ondersteunen. De vier woningcorporaties in Nissewaard zijn hierbij een onmisbare en zeer gewaardeerde partner. Wij hechten dan ook waarde aan de goede samenwerking met de corporaties. In de prestatieafspraken zal aandacht worden besteed aan:

- Hun inzet en investeringen op het gebied van verduurzaming, herstructurering, jaarlijkse verkoop van woningen en betaalbaarheid;
- Het maximaal benutten van de wettelijke ruimte om inwoners van Nissewaard voorrang te geven op een vrijkomende sociale huurwoning in de kern of wijk waar ze al wonen of werken. Ook krijgen mantelzorgers urgentie voor passende huisvesting.

De komende periode zal het Regioakkoord van de gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond via het Samenwerkingsverband Wonen herijkt worden. Hierbij zetten we ons in voor voldoende woningaanbod in de regio, maar ook voor een betere balans. De uitkomsten hiervan hebben vanzelfsprekend invloed op het soort en de aantallen te bouwen woningen. Voor Nissewaard blijft het van belang dat we bouwen voor een veelzijdig aanbod. We koesteren onze inwoners. De Nissewaarder moet dus bij ons wooncarrière kunnen maken.

3.5.1 Starterslening

De starterslening houden we in stand om starters op de woningmarkt een steuntje in de rug te geven bij het kopen van hun eerste woning, waarbij ook duurzame maatregelen meegefinancierd kunnen worden.

3.5.2 Sociale woningbouw

We nemen onze verantwoordelijkheid voor voldoende sociale huurwoningen binnen Nissewaard en dragen bij aan een betere spreiding van sociale huurwoningen in de regio. De toevoeging van sociale woningbouw is afhankelijk van de aanwezige differentiatie in de omgeving. We passen hierbij maatwerk toe. Daar waar je verdunt, zal sociale woningbouw elders weer moeten terugkomen. We maken harde afspraken met ontwikkelaars over de percentages sociale woningbouw.

3.5.3 Zelfbewoning en opkoopbescherming

Woningen zijn bedoeld om te bewonen door inwoners, niet om geld aan te verdienen. Er is namelijk al genoeg krapte op de woningmarkt, ook zonder dat woningen worden opgekocht voor kamerverhuur tegen woekerprijzen. We willen dit tegengaan waar we dat kunnen. Dit vraagt om een harde aanpak.

Beschikbare instrumenten om ervoor te zorgen dat woningen door inwoners zelf bewoond kunnen worden, gaan we dan ook benutten. We zijn voor het invoeren van een zelfbewoningsplicht met bepaalde voorwaarden. Dit geldt ook voor een opkoopbescherming, waarvan we gaan onderzoeken hoe we deze het beste kunnen invoeren. Zo geven we starters en andere woningzoekenden weer een eerlijkere kans op de woningmarkt.

Wij beogen een aantrekkelijk woonklimaat voor alle inwoners. We zijn altijd op zoek naar manieren om de leefbaarheid te verbeteren. Eén van de maatregelen die we inzetten, in negen gebieden in Spijkenisse, is de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp), ofwel de 'Rotterdamwet'. Hiermee willen we bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in gebieden waar die onder druk staat. Dat doen we samen met de woningcorporaties en de politie. De Rotterdamwet wordt momenteel geëvalueerd. We hebben de wens om van dit instrument gebruik te blijven maken. De uitkomsten van de evaluatie gebruiken we graag om dit zo effectief mogelijk te doen.

3.5.4 Verschillende woonbehoeftes en nieuwe woonvormen

We bieden kansen aan nieuwe woonvormen die tegemoetkomen aan bepaalde behoeften van specifieke groepen inwoners. Een veilige en passende plek om te wonen is een basisbehoefte. Bovendien is dit een randvoorwaarde voor inwoners om aan problemen op andere leefgebieden te werken. Andersom geldt dat problemen op andere leefgebieden ontstaan of toenemen als inwoners te lang geen veilige woonplek hebben. Door de krappe woningmarkt ligt een veilige en passende woonplek buiten het bereik van steeds meer inwoners. Daardoor is gemeentelijke ondersteuning op andere leefgebieden vaker nodig én minder effectief. Met name kwetsbare senioren, inwoners met een beperking en gezinnen met minderjarige kinderen zitten in de knel. Dit veroorzaakt maatschappelijk leed en hoge kosten voor de gemeente, die passende ondersteuning moet bieden zoals opvang. Voldoende levensloopbestendige woningen die geschikt zijn om zorg te ontvangen, leidt tot een besparing op de maatwerkvoorzieningen. Collectieve voorzieningen voor ouderen, zoals een Knarrenhof, de Mei en de Zomertuinen zijn hier

voorbeelden van. We stellen een woonzorgvisie op, die antwoord geeft op de vraag wat er (zowel kwantitatief als kwalitatief) nodig is om deze vervolgens te realiseren.

Flexwonen met behulp van tijdelijke woningen kan kansen bieden voor verschillende doelgroepen, die nu in de knel komen of tussen wal en schip vallen. Zogenaamde “scheidingshuizen” zijn daar een mooi voorbeeld van. Ook tiny houses zijn interessant. We streven er deze periode naar minimaal één project met tiny houses of een Knarrenhof te realiseren.

Een belangrijke groep onder woningzoekenden zijn (alleenstaande) jongeren. Ook zij zijn starters op de woningmarkt en kleine woningen/appartementen zijn schaars. Deze schaarste willen aanpakken door appartementen te creëren in verbouwde kantoorpanden. Het streven is om een aanzienlijk aantal woningen voor deze doelgroep te creëren door actief op zoek te gaan naar mogelijkheden met pandeigenaren. Ook willen we door transformatie van winkelloppervlakte woningen voor starters creëren in en rond het centrum. De Noordpassage in het centrum is hier onder andere een voorbeeld van. Met de woningen die we bouwen, is er bij ons ook plek voor doelgroepen als leraren, verpleegkundigen, politieagenten en brandweermannen. Daarnaast hebben we aandacht voor woningen voor ouderen met een zorgbehoefte.

3.6 Bereikbaarheid & mobiliteit

Nissewaard heeft een unieke ligging, de haven, het groene achterland, de zee en Rotterdam; allemaal is het binnen een half uur bereikbaar! Om prettig te kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren, is een goede bereikbaarheid voor ons allen van groot belang. Maar Nissewaard ligt ook op een eiland en dat geeft ons regelmatig (nieuwe) uitdagingen. Daarom zijn we bereid extra te investeren in de bereikbaarheid van Nissewaard.

Naast de externe ontsluiting van Nissewaard zijn er ook lokale, interne opgaven waar wij ons op blijven richten, zoals verkeersveiligheid, fietsgebruik en openbaar vervoer. Zowel interne als externe bereikbaarheid dient integraal onderdeel te zijn van nieuwe bouwprojecten. Nieuwbouwprojecten moeten gepaard gaan met adequate verkeersontsluiting en de toekomstige invulling van de parkeerbehoefte.

3.6.1 Bereikbaarheid

Een tweede Hartelbrug lost onze problematiek omtrent de externe ontsluiting niet op. Daarnaast maken wij ons zorgen om de overlast die dan kan ontstaan in Geervliet. We investeren al in de nodige maatregelen om de ontsluiting te verbeteren. Dit huidige maatregelenpakket is mooi, maar ook onvoldoende voor een echte oplossing. We willen een A4-zuid, met een afslag in Spijkenisse. Onze lobby zetten we hier vol op in. Hiervoor willen onderzoek laten doen met betrekking tot de huidige economische kosten door vertragingen en ongelukken in de Botlektunnel op de A15. We stellen hiervoor extra middelen ter beschikking.

De vervangingsopgave raakt ook onze verbindingsbruggen. Zowel de Hartelbrug als de Spijkenisserbrug worden door Rijkswaterstaat en de Provincie grootschalig gerenoveerd. Deze renovaties zullen een impact hebben op onze bereikbaarheid. We dringen er nu al bij de provincie en Rijkswaterstaat op aan dat zij hun verantwoordelijkheid pakken en zoveel mogelijk de negatieve effecten voor onze

bereikbaarheid dempen. De inwoner moet er zo min mogelijk last van hebben. Daarbij vragen we bijzondere aandacht voor de bereikbaarheid van de hulpdiensten. Deze moeten te allen tijde onze inwoners met spoed kunnen bereiken. Ook de zorg moet bereikbaar blijven. Uitbreiding van het aanbod van het SMC (Spijkenisse Medisch Centrum), bijvoorbeeld met verloskunde, kan de impact van de renovaties verminderen. Daarnaast dragen wij zorg voor een goede communicatie over de renovaties naar onze inwoners, zodat zij hiermee rekening kunnen houden.

3.6.2 Openbaar Vervoer

Goede bereikbaarheid en ontsluiting van Nissewaard met het openbaar vervoer is van groot belang, zeker voor een stad als Spijkenisse met veel verkeer. Het vermindert de druk op het wegennet en is bovendien duurzamer dan het gebruik van een auto. Dit wordt de komende periode nog versterkt door de renovaties aan de ontsluitingswegen. Sterke ov-knooppunten met de mogelijkheid om snel van vervoersmiddel te kunnen wisselen, kunnen hierin voor verlichting zorgen en een positieve bijdrage leveren. Dit sterke ov moet ook goed vervoer van en naar de kernen omvatten. Het voornemen om de parkeerplaats bij metrostation Spijkenisse centrum gratis te houden, maar wel te reserveren voor gebruikers van het openbaar vervoer, zoals we ook de overige P&R parkeerplaatsen gratis willen houden.

Corona heeft een groot effect op het openbaar vervoer. Het gebruik hiervan is behoorlijk afgenomen. Op lange termijn geeft dat acute (en meerjarige) uitdagingen voor de instandhouding en toekomstbestendigheid van het openbaar vervoer, als gevolg van lagere reizigersopbrengsten en daardoor ontstane noodzaak tot bezuinigingen. We streven ernaar zoveel mogelijk ov-voorzieningen / openbaar vervoerslijnen in stand te houden. Als het voortbestaan van lijnen wordt bedreigd, onderzoeken we de mogelijkheden voor maatwerk, bijvoorbeeld het realiseren van spitslijnen. Hierover communiceren we tijdig en duidelijk. De Spijkhopper zal geëvalueerd worden. We hebben de voorkeur om de dienst weer tot een lijndienst te maken. De nachtmetro is afgelopen periode een succes gebleken en willen we behouden.

Het openbaar vervoer wordt gratis voor minima, die AOW-gerechtigd zijn. Het aantal gratis dagkaarten voor alle minima worden uitgebreid van drie naar vijf.

3.6.3 Fietsverkeer

Met een elektrische fiets kunnen tegenwoordig flinke afstanden worden afgelegd. Daarmee wordt het steeds meer een alternatief voor de auto. En dat is goed voor de bereikbaarheid, voor het milieu en de gezondheid. Wij stimuleren het fietsgebruik van onze inwoners. We realiseren goede fietsverbindingen en anticiperen op toenemende drukte op fietspaden, zoals de vernieuwing van het Trambaanpad. Hoofdroutes en ontsluitingswegen voor de fiets worden zoveel mogelijk in zogenaamd rood asfalt aangelegd. Fietsverbindingen willen we verder ondersteunen door voldoende voorzieningen zoals laadpunten voor elektrische fietsen en drinkwaterpunten. We roepen het Recreatieschap Voorne-Putten op om in voldoende toiletvoorzieningen te voorzien.

3.6.4 Verkeersveiligheid

Iedereen, jong en oud, te voet of op de fiets, moet veilig kunnen deelnemen aan het verkeer. We vinden het dan ook belangrijk dat kwetsbare verkeersdeelnemers goed beschermd worden. Bij herinrichting of nieuwbouw wordt daarom - waar passend en wenselijk - een 30 kilometerzone gerealiseerd.

Kinderen zijn extra kwetsbaar in het verkeer. Rondom verkeersveiligheid bij scholen is al veel bereikt de afgelopen jaren. De resterende scholen komen deze periode aan de beurt. Een veilige route naar en rond school is letterlijk van levensbelang.

In dit kader van verkeersveiligheid hebben we ook aandacht voor sluijverkeer, met name in kernen. Samen met inwoners – die hun eigen wijk of kern als beste kennen – brengen we de ‘voors’ en ‘tegens’ van een route in kaart en treffen we indien nodig passende maatregelen. Bescherming van de zwakkere verkeersdeelnemer en tegengaan van overlast zijn hierbij leidende uitgangspunten.

Veilig kunnen oversteken is belangrijk. We onderzoeken daarom een voetgangersvriendelijke oversteek van de Elementen en de Haven naar het centrum.

3.6.5 Deelmobiliteit

Deelmobiliteit is een mooie voorziening. Het draagt bij aan maatwerk qua vervoer, zonder dat een inwoner veel vaste lasten heeft. We willen deelmobiliteit van scooters wel reguleren. Daarbij willen we vaste plekken faciliteren om zo overlast van geparkeerde scooters te voorkomen. Ook nieuwe vormen van deelmobiliteit, zoals deelauto's en deelfietsen willen we een kans geven, zolang dit niet overlast veroorzaakt of onveilig wordt.

4. Ondernemen en ontspannen

Groen, vrijetijdsbesteding en het gebruik van recreatiegebieden vinden we als mens steeds belangrijker. Er zijn in Nissewaard al veel mogelijkheden om te sporten en ontspannen en de komende jaren blijven we hierin investeren. We zorgen voor meer groen en bomen in de hele gemeente en maken het Bernissegebied en de Uitwaayer nog aantrekkelijker om te recreëren en ontspannen. We zetten ons bovendien in voor een levendig stadscentrum, waar het prettig verblijven is. Het vestigingsklimaat voor ondernemers wordt versterkt door praktische uitwerking te geven aan de plannen voor sterke bedrijventerreinen. We hebben korte lijntjes met de ondernemers, want samen kom je verder. Met evenementen voor jong en oud zorgen we voor extra plezier en levendigheid in Nissewaard. En natuurlijk dragen onze culturele iconen theater De Stoep en bibliotheek De Boekenberg hier ook aan bij.

4.1 Ontwikkelingen economie

Veel ondernemers, vooral in de horeca en retail, hebben een flinke klap gehad door de coronacrisis. Deze ondernemers verdienen een steuntje in de rug, waardoor het extra stimuleren van de lokale economie belangrijk is. Tegelijkertijd zijn er nieuwe onzekerheden door de oorlog in Oekraïne en de economische sancties tegen Rusland, waardoor bijvoorbeeld de energieprijzen stijgen en er grotere schaarste ontstaat. Het is van belang dat onze lokale ondernemers aansluiting blijven houden op de ontwikkelingen in de maatschappij, zoals de energietransitie en de transitie binnen het haven industrieel complex. Maar ook dat zij voldoende personeel hebben met kennis van techniek, automatisering, robotisering en hybride werken. We streven naar een goed vestigingsklimaat voor de bedrijventerreinen, het stadscentrum en de winkelcentra. Met lokale ondernemers maken we ook een “sociale agenda” om mensen te begeleiden naar werk. Een mooi voorbeeld is de horecaleerlijn vanuit Voorne-Putten Werkt.

4.1.1 Ruimte voor lokaal ondernemerschap

Ondernemersloket

Om het ondernemerschap in Nissewaard te stimuleren en het contact zo makkelijk mogelijk te maken, creëren we voor (startende) ondernemers één ingang en aanspreekpunt bij de gemeente. Zo brengen we het kastje naar de muur. In overleg met de ondernemers en betrokken ondernemersorganisaties komen we tot een ondernemersloket met een goede digitale toegang met makkelijk vindbare informatie en persoonlijke afhandeling van ondernemerszaken. We stemmen dit af met betrokken ondernemersorganisaties.

Stimuleren lokale economie

Wij willen een goed voorbeeld geven door opdrachten vanuit de gemeente meer lokaal te laten landen. Er is specifiek aandacht voor lokaal inkopen binnen de gemeentelijke organisatie, rekening houdend met de kwaliteitseisen en andere voorwaarden zoals duurzaamheid. Samen met de BIZ-en en ondernemersverenigingen zorgen we dat we als gemeente goed in beeld hebben wat lokale ondernemers aan opdrachten voor ons zouden kunnen doen. We zetten in op actieve communicatie,

zodat ondernemers meer bekend kunnen zijn met de gemeentelijke procedures en inkoopprocessen en daardoor kans kunnen maken bij aanbestedingen.

Glasvezel / 5G

Wij willen dat glasvezel in de hele gemeente beschikbaar is. 5G is de toekomst voor ondernemers en inwoners. Ook hierin willen we meegaan met de tijd. 5G biedt veel nieuwe mogelijkheden om aan databestanden te hebben en toe te passen, voor de gemeente maar ook voor ondernemers en inwoners. We zorgen dat ons antennebeleid op orde is, zodat er een zo goed mogelijke dekking is, en blijven innovaties volgen. Het mag echter niet leiden tot verrommeling, dus houden we regie op de openbare ruimte.

Startersfabriek

Het pionieren en ondernemend aan de slag gaan met een idee is niet vreemd in Nissewaard. Die startupmentaliteit willen we ook stimuleren en faciliteren bij de 'next generation'. We zijn er voorstander van om in goed overleg met ondernemers en BIZ-en nieuwe ondernemers met een goed plan en startups te faciliteren in leegstaande panden. Dit kan een vliegende start richting 'reguliere' huisvesting betekenen. Dit kan in het stadscentrum, maar zeker ook op de bedrijventerreinen en in de kernen.

(Flits)bezorging

Een snelle bezorging van boodschappen, maaltijden en online bestellingen is natuurlijk prettig voor inwoners. Dit moet echter wel veilig en zonder overlast gebeuren! Als bezorging niet veilig plaatsvindt, spreken we ondernemers aan op hun verantwoordelijkheid.

Wij willen voorkomen dat er zogenaamde 'darkstores' ontstaan, die voor overlast zorgen in de buurt. Daarom treden wij op als een flitsbezorger zich - bijvoorbeeld - vestigt in een winkel waar volgens het bestemmingsplan geen distributiecentrum hoort.

4.1.2 Vestigingsklimaat en bedrijventerreinen

Op basis van de Economische Visie Nissewaard gaan we het economisch profiel van Nissewaard versterken. Dit doen we door de kwaliteit van de bedrijventerreinen te vergroten en ruimte te geven aan de groei van bedrijven die zich richten op (de toekomst van) het Havenindustriële complex en die werkgelegenheid bieden ('Service Valley'). Hiervoor willen we een concreet programma opstellen met ondernemers, investeerders en het bestuur van de BIZ Halfweg Molenwatering.

We vinden het belangrijk om de bedrijventerreinen van Halfweg Molenwatering en Zuidland beter te benutten en te optimaliseren, gericht op arbeidsintensiviteit en werkgelegenheid. Dit kan ook betekenen dat bestaande bedrijvigheid beter past bij bedrijventerreinen van een andere gemeente en verplaatsing kansen biedt. Daarbij wordt ook gekeken naar een passende infrastructuur. De gewenste transformatie van het terrein Haven Noord vereist dat er elders gecompenseerd wordt. Dit biedt een kans om, naast het beter benutten van de bestaande bedrijventerreinen, ook een verplaatsing grenzend aan de locatie Halfweg IV te realiseren, met een goede landschappelijke overgang en inpassing en geen "verdozing" van het landschap.

Op het bedrijventerrein Halfweg Molenwatering willen we ook ruimte bieden aan de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door de mogelijke vestiging van een techniek/ICT-campus.

4.1.3 Kantoren en woon-werkfuncties

De kantorenmarkt in Nissewaard is beperkt. Daarentegen zijn er kansen voor woon-werkmilieus bij gebiedsontwikkelingen zoals Haven Noord en Industriestraat. Ook voor voorzieningen gericht op de Service Valley nabij het Havenindustriële complex, zoals een kantoorconcept op de Landtong, kunnen kansrijk zijn. Bovendien biedt Nissewaard mooie plekken om eigentijds te “vergaderen” of werkkuitjes te organiseren. Het is belangrijk om dit ook voldoende kenbaar te maken buiten Nissewaard.

4.1.4 Stadscentrum en Detailhandel

Samen met de ondernemers werken we aan het herstel van de lokale economie en stimuleren we deze.

Centrumgebied

We gaan door met het versterken van het hart van Spijkenisse, door een combinatie van ruimtelijke, functionele en cultuurhistorische verbeterpunten, zodat het centrum steeds meer een ‘place to stay’ wordt in plaats van een ‘place to buy’. We doen dit op basis van het in januari 2022 vastgestelde Koersdocument. Vastgoedeigenaren, de gemeente en ondernemers zien mogelijkheden om door een gezamenlijke aanpak te zorgen voor een aantrekkelijker, vitaler en toekomstbestendiger centrum van Spijkenisse. We gaan leegstand tegen, onder andere door hoogwaardige alternatieve invulling, maar ook door transformatie naar woningen. We onderzoeken aan de hand van de bestemming van panden hoe we functies, die bij het centrum passen en dit verrijken, kunnen behouden. Ook betere looproutes worden onderzocht. Om bevoorradingsverkeer beheersbaar te houden, onderzoeken we distributie-hubs voor winkelcentra en supermarkten, waar mogelijk te combineren met laadpleinen.

Horeca zorgt voor levendigheid. Daarom stimuleren we horecafuncties in het centrum. Daarnaast staan we permanente uitbreiding van de (oppervlakte van) terrassen toe. Ook de weekmarkt draagt bij aan een aantrekkelijk centrum. Deze staat wel steeds meer onder druk. Het levendig en aantrekkelijk houden van de weekmarkt is daarom een punt van aandacht.

Overige winkelcentra

Naast het centrum van Spijkenisse zijn er veel andere winkelcentra in Nissewaard, die een belangrijke alledaagse voorziening betekenen voor onze inwoners. Om vitale kernen te hebben en houden, is het nodig dat basisvoorzieningen zoveel mogelijk behouden blijven. We zetten ons daarom in voor het voorzieningenniveau in de kernen en proberen te helpen en bemiddelen, ook wanneer wij geen (formele) positie hebben. Dit doen wij bijvoorbeeld in Zuidland bij Slandshof.

4.1.5 Parkeren

Om het bezoek aan het centrum te stimuleren, willen we dat het centrum goed bereikbaar is met het openbaar vervoer, de fiets en de auto. Dit betekent ook dat er voldoende en goede plekken zijn om de fiets of auto te parkeren.

Gastvrij parkeren

Gastvrije parkeertarieven vinden wij belangrijk. Zolang er nog last is van (de naweeën van) de coronacrisis, blijven de huidige parkeertarieven in de garages gelijk. Daarna bekijken we wat tarieven zijn, die passen bij gastvrij parkeren. Bij het straat parkeren wordt slechts de indexering toegepast. Ook voor een korte boodschap kun je in de parkeergarages terecht. De eerste 15 minuten worden gratis. Hierover wordt duidelijk gecommuniceerd. Dit voorkomt overlast en foutparkeren op straat bij het ophalen van bijvoorbeeld een afhaalmaaltijd.

Voor fietsparkeren zijn goede voorzieningen aanwezig. We helpen de inwoner de weg hiernaartoe gemakkelijk(er) te vinden. Goede bebording en communicatie helpen hierbij.

Daarnaast onderzoeken we of en hoe het abonnementstarief van garages voor bewoners (voor de eerste auto) verlaagd kan worden.

Truckparking

We onderzoeken aan de hand van een kosten-batenanalyse of uitbreiding van de truckparking mogelijk is.

4.2 Recreatie

Voorne-Putten en Nissewaard hebben een unieke ligging en grote landschappelijke kwaliteiten. Ze bieden veel mogelijkheden voor recreatie. We zetten in op het behouden, versterken en benutten van het landschap (natuur en cultuurhistorie) in en om de kernen en de recreatieve mogelijkheden, die deze bieden. Ook regionaal benutten we onze unieke verbindende positie op de grens van de Metropoolregio, het eiland Voorne-Putten en het Nationale Park NLDelta Biesbosch-Haringvliet. We werken hiervoor samen binnen de landschapstafels. We vinden het belangrijk dat vanuit het Recreatieschap Voorne-Putten en de Regiodeal concrete waarde wordt toegevoegd. Aan visies wordt uitvoering gegeven zodat dit leidt tot concrete resultaten, die bijdragen aan goed recreëren van onze inwoners.

Waar het belang en de wens van groen, vrijetijdsbesteding en het gebruik van recreatiegebieden toeneemt, staat de bekostiging van het beheer juist onder druk. De komende collegeperiode zetten we in op het verder verhogen van het kwaliteitsniveau en de recreatieve waarde van het landschap. Wat er te doen is in Nissewaard, maken we goed kenbaar.

Het Bernissegebied moet een aantrekkelijk gebied zijn om te recreëren. Het is er bruisend en levendig, maar je kunt er ook rustig ontspannen in de natuur. We ondersteunen initiatieven voor actievere recreatie en evenementen die passen bij het gebied en iets toevoegen aan de beleving van het gebied. Motorvaart (met uitzondering van elektrisch aangedreven vaartuigen) voldoet niet aan deze voorwaarden en staan we dus niet toe. Wel blijven we de Fluisterboten ondersteunen. Samen met ondernemers werken we aan een concreet uitvoeringsprogramma voor een aantrekkelijk Bernissegebied. Bij het Bernissegebied horen natuurlijk ook de kernen. Waar we kunnen, willen we de verbinding tussen het recreatiegebied en de kernen dan ook verbeteren.

Niet alleen het Bernissegebied, maar ook onze parken, de Maasboulevard en de Uitwaayer zijn aantrekkelijke en toegankelijke gebieden om te recreëren. We willen daarbij de hoeveelheid bos flink

uitbreiden. We onderzoeken graag samen met onze inwoners hoe we de invulling hiervan kunnen verrijken, bijvoorbeeld door een kleine daghoreca-voorziening mogelijk te maken. Een horecapunt langs de Oude Maas zou hier ook een mooi voorbeeld van zijn.

We zijn blij met plekken voor campers. Het is mooi dat campings en agrariërs hierin voorzien. Dit juichen we toe. Ook is het verblijven op openbare camperplaatsen in Nissewaard mogelijk. We onderzoeken hoe we deze beter kunnen faciliteren. Hiervoor zoeken we aansluiting bij de voorzieningen langs de fietsverbindingen, met laad- en waterpunten. We ontwikkelen een langzaamverkeers(fiets)route op het Trambaanpad tussen Spijkenisse en Hellevoetsluis en onderzoeken de mogelijkheden voor een vergelijkbare route tussen Heenvliet en Nieuwendijk/Tiengemeten.

4.3 Agrarische zaken

De agrarische sector maakt een mooi onderdeel uit van Nissewaard. Deze sector vraagt ruimte, letterlijk en figuurlijk. Wij willen ze ruimte geven om te ondernemen en innoveren, bijvoorbeeld op gebied van duurzaamheid en energie. De agrarische sector levert immers een belangrijke bijdrage aan onze economie en de voedselketen. Daarom is het bijvoorbeeld belangrijk dat zij de beschikking hebben gekregen over glasvezel. Bij ruimtelijke ontwikkelingen die de agrarische sector raken, zullen we hen vroegtijdig betrekken. We blijven graag goed in gesprek met de agrarische commissie, die voor ons een belangrijke partner voor afstemming en samenwerking vormt.

We juichen natuurlijke en diervriendelijke methoden van agrariërs toe. Zo ondersteunen we initiatieven vanuit de agrarische sector die de ecologische waarde van onze gemeente versterken, bijvoorbeeld door het stimuleren van natuurlijke oevers en bloeiende akkerranden. Ook initiatieven die gericht zijn op de versterking van recreatieve voorzieningen, zoals kamperen bij de boer (bed & breakfast) en open dagen, ondersteunen wij. Uitgangspunt hierbij is het behouden en versterken van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van onze gemeente.

4.4 Sport en bewegen: iedereen doet mee

Sporten is goed voor je. Bewegen maakt ons fit, zorgt voor een goede conditie en vermindert het risico op gezondheidsproblemen. Door te sporten zitten we lekker in ons vel, zijn we weerbaarder, zelfverzekerder en voelen we ons fysiek en mentaal sterker. Sporten brengt ons bij elkaar, leert ons samenwerken en stimuleert ons voor elkaar te zorgen. Sport is daarmee niet alleen goed voor het individu, maar ook voor een sterke en gezonde samenleving.

Alle inwoners hebben toegang tot een sportief leven. Dit is het uitgangspunt. Ons lokale sportakkoord ondersteunt dit volledig en vormt daarmee een belangrijke basis voor onze inzet op sport. Het akkoord verenigt meer dan 60 profit en non-profit organisaties met achtergronden in de sport, het onderwijs en de zorg. Met heldere doelstellingen zetten we hiermee samen in op 5 overkoepelende thema's: vitaal aanbod, armoede & bewegen, inclusief sporten, onderwijs & bewegen, veilig sportklimaat en topsport & talent. Zo willen we nog meer mensen in beweging krijgen. Het realiseren van een sportieve(re) samenleving op langere termijn, start met inzet op een actieve jeugd en doelgroepen. Na corona hebben we hier een inhaalslag in te maken.

Elke euro die je in sport investeert, betaalt zich dubbel en dwars terug. Aan de maatschappij. Want die profiteert van inwoners die socialer zijn, minder stress hebben, sneller de Nederlandse taal leren, minder zorgkosten maken, geen tijd hebben om op straat te hangen of beter kunnen leren op school. Daarom is sportstimulering – inzet op sport als *doel* – belangrijk om de bewegingsarmoede het hoofd te bieden. En daarom is sport en beweging ook een belangrijk *middel* om de beweging van minder zorg door meer welzijn, de Thuis in de Wijkgedachte, te realiseren.

Er zijn veel verschillende doelgroepen qua sport: zonder en met competitie-element, in de wijk en op school, of bijvoorbeeld voor kwetsbare groepen. De laatste jaren is ook het fenomeen ongeorganiseerd (buiten) sporten enorm in opkomst. Dat vraagt om een verbreding van de inzet op het gebied van sport. Onze buitenruimte is als het ware één grote sport- en beweegplek geworden, die mooie kansen biedt om onze sportdeelname omhoog te krijgen. We zien mogelijkheden om ongeorganiseerde buitensport in de wijken te faciliteren. We doen dit natuurlijk in goed overleg met bewoners.

Om sporten te stimuleren, is het belangrijk om in te blijven spelen op de actuele behoefte. Hoe beter een sportvoorziening aanslaat, hoe meer er gebruik van gemaakt wordt én hoe meer wordt bewogen. Het moet echt een place to be zijn, een plek waar je elkaar kunt ontmoeten. Daarom realiseren we bijvoorbeeld een pumptrack en participeren we bij de realisatie van padelbanen.

Vanuit High Five zetten we breed in om onze samenleving te versterken. We ondersteunen en faciliteren het netwerk van 300+ maatschappelijk betrokken organisaties om zich samen te blijven inzetten voor een gelukkige en gezonde inwoner. Maar organiseren ook zelf zaken als dat meerwaarde heeft, bijvoorbeeld het jaarlijkse sportgala dat sporters en niet-sporters verbindt. Het streven is alle sportverenigingen rookvrij te maken. We stimuleren en faciliteren de verenigingen, als ze deze stap willen nemen. Dit doen we met verenigingsondersteuning op maat.

4.5 Een sociaal en sportief verenigingsleven

Er is een bloeiend verenigingsleven. Daar zijn we trots op. Er zijn zelfs sportverenigingen met een ledenstop omdat ze vol zitten. En in bijna elke wijk of kern organiseren sociale verenigingen activiteiten voor buurtbewoners. Van sinterklaasfeest tot verlengde dagbesteding of een repaircafé. We blijven onze verenigingen ondersteunen. Vanuit High Five bieden we ondersteuning op maat. Verenigingen kunnen jaarlijks een vitaliteitsscan invullen om invloed uit te oefenen op het jaarprogramma rondom verenigingsondersteuning.

Een vitale vereniging is beter in staat om naast haar kerntaken (het bieden van sport of sociale activiteiten) ook op andere, bredere manieren bij te dragen aan een sterke samenleving. Verenigingsondersteuning en subsidies zijn daarvoor essentieel. Zowel onze sociale als onze sportverenigingen ondersteunen we met subsidies. Het plaatsen van een subsidieaanvraag moet voor elke vereniging toegankelijk zijn. De extra lasten voor verenigingen als gevolg van de benodigde E-herkenning willen we compenseren. We gaan onze subsidieregelingen voor verenigingen herzien om beter in te kunnen spelen op de behoefte van verenigingen en onze eigen beleidsdoelen. Ook fusie of samenwerking kan verenigingen vitaler maken. We willen hier dan ook graag een actieve rol in spelen om eventuele wensen op dit vlak te kunnen ondersteunen.

Vrijwilligers & actieve inwoners

Vrijwilligers zijn de drijvende kracht binnen veel verenigingen en andere welzijnsorganisaties. Deze inwoners verdienen onze waardering en ondersteuning. Dit bieden we op verschillende manieren en momenten, bijvoorbeeld met een vrijwilligerspunt, vacaturebank en de academie in de Boekenberg. Maar ook met een jaarlijks initiatief dat het netwerk versterkt, vrijwilligers waardeert en andere inwoners activeert. We gaan door met de ontwikkeling en optimalisering van onze vrijwilligersondersteuning en het bijbehorende beleid. Veel verenigingen ervaren het als een uitdaging om het aantal vrijwilligers op peil te houden. Passende ondersteuning op dit vlak draagt bij aan vitale, toekomstbestendige verenigingen. We hebben daarbij oog voor koppelkansen. Vrijwilligerswerk kan kwetsbare inwoners bijvoorbeeld ook zingeving en een sociaal netwerk opleveren.

4.5.1 Accommodaties

Onderhoud

Als fusiegemeente is er sprake van verschillende beheersituaties voor verenigingen. In de kernen zijn de verenigingen vaak zelfstandig verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. We hebben ook oog voor de uitdagingen van deze verenigingen. Het in stand houden van bijvoorbeeld speeltuinverenigingen vinden we belangrijk. De ervaring leert dat veel verenigingen klein onderhoud prima voor hun rekening kunnen nemen. Groot onderhoud en vervanging onder de verantwoordelijkheid van een vereniging vormen vaak een grotere uitdaging, waarbij we per geval samen onderzoeken wat een passende oplossing kan zijn.

De Wielerbaan is een bijzondere voorziening in de regio die we koesteren. Er worden meerdere grotere sportevenementen met regionale uitstraling georganiseerd. We vinden het belangrijk dit complex te kunnen behouden.

Net als bij de buitenruimte staan we voor een enorme uitdaging van onderhoud en vervanging van onze gemeentelijke accommodaties, die – in de tijd van de groeikern – in dezelfde tijd zijn neergezet. En nu dus in dezelfde tijd aan vervanging toe zijn. Dit vraagt om slim onderhoud. Als combineren van functies kansen biedt, is dat het onderzoeken waard. We maken slimme koppelingen bij de vervanging en nieuwbouw van bijvoorbeeld onderwijshuisvesting. Een wijkkamer in een school in plaats van een heel wijkgebouw, kan juist bezoekers dichterbij de jeugd brengen. In verband met de vervangingsopgave zal ook naar een hogere kostendekkendheid gekeken worden, wat zou betekenen dat de gebruikerstarieven kunnen gaan stijgen. Vastgoed dat geen gemeentelijk doel dient zal worden afgestoten.

Zwembaden

Er is waardering voor het in stand houden van voorzieningen die door samenleving zelf worden gerund, zoals de openluchtwzembaden. We onderzoeken verder op welke manier we de openluchtwzembaden kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld door financiële ondersteuning bij verduurzamingsmaatregelen.

4.6 Cultuur

Herstel en revitalisatie van de cultuursector, die fors te lijden heeft gehad tijdens de coronacrisis, is de komende jaren noodzakelijk. We blijven inzetten op een breed en gevarieerd cultuuraanbod in de gemeente, waaraan zowel professionele culturele instellingen als de vele culturele verenigingen van vrijwilligers en amateurs, die Nissewaard rijk is, bijdragen. We willen het culturele veld verder in kaart brengen en versterken, waarbij we initiatieven en ideeën onderzoeken en stimuleren. Hiervoor scheppen we een toegankelijke en duidelijke ingang voor culturele initiatieven. Een nieuw museum, bijvoorbeeld over de petrochemie, is een wens, mits dit met partners gerealiseerd kan worden en er een partij is die het eigenaarschap hiervan op zich neemt. We vinden het positief dat de bibliotheek de Boekenberg laagdrempelig is. Gratis lidmaatschap juichen we toe, zolang dit binnen de financiële kaders past.

Kunst draagt ook bij aan de kwaliteit van de buitenruimte. In het kader van het uitvoeringsplan “In de Schijnwerpers” brengen we alle kunstwerken in de openbare ruimte in kaart en zorgen voor een nieuw onderhouds- en beheerplan, zodat deze ook hun kwaliteit behouden.

De basis onder cultuurparticipatie is cultuureducatie. Dat is investeren in de cultuur van de toekomst! Ons belangrijkste middel hierbij is de Binnenschoolse Cultuureducatie, maar ook ondersteunen we verenigingen die laagdrempelige culturele activiteiten in de leefomgeving van de inwoners organiseren.

4.6.1 Theater De Stoep / Centrum voor de Kunsten

De komende jaren implementeren we de nieuwe werkwijze voor Theater De Stoep en het Centrum voor de Kunsten om cultuur dichterbij de inwoner te brengen. Versterking van de samenwerking tussen het Centrum van de Kunsten en de combinatiefunctionarissen maakt hier onderdeel van uit.

We verkennen de mogelijkheden en haalbaarheid van de ambitie om een poppodium te verbinden aan het Centrum van de Kunsten. Een poppodium, oefenruimte, studio en eventuele horeca in het centrum is een wens. Dit kan namelijk ook het centrum versterken.

4.7 Cultureel erfgoed

Nissewaard kent een rijke collectie aan cultureel erfgoed. Deze collectie herinnert aan de ontstaansgeschiedenis van de verschillende kernen en levert een belangrijke bijdrage aan de identiteit en ruimtelijke kwaliteit van de gemeente. Wij koesteren dit erfgoed.

Het meest waardevolle gebouwde erfgoed is aangewezen als rijksmonument of gemeentelijk monument. Wij willen de lijst van gemeentelijke monumenten waar nodig verder uitbreiden. We onderzoeken de monumentale waarde op de historische begraafplaatsen van Spijkenisse en Hekelingen. Eigenaren van gemeentelijke monumenten worden tegemoetgekomen met de subsidieregeling gemeentelijke monumenten. Waar monumenten zoals boerderijen en kerken hun huidige functie verliezen, kan herbestemming behoud van het monument mogelijk maken. Wij staan hier, zolang de monumentale waarden worden gerespecteerd, positief tegenover. Om voor de kerkgebouwen scherp te krijgen welke een nieuwe functie zouden kunnen krijgen, stellen we een kerkvisie op.

De bescherming van archeologische waarden (ondergronds erfgoed) en de beschermde stads- en dorpsgezichten is in het ruimtelijk beleid verankerd. Dit zal ook bij nieuwe ruimtelijke plannen het geval

zijn. Het cultuurlandschap is door de eeuwen heen ontstaan en draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en kansen voor recreatie. Wij willen de kwaliteit van het landschap behouden, versterken en benutten.

4.8 Evenementen

Inwoners en bezoekers hebben door de crisis minder kunnen genieten van lokale evenementen. Dit vinden wij jammer, want evenementen zorgen voor gezelligheid, grotere verbondenheid en een economische impuls. We vinden het daarom extra belangrijk dat onze inwoners de komende jaren kunnen genieten van evenementen zoals het Spijkenisse Festival, Beleef Bernisse, de Paardenmarkt, Magisch Heenvliet en het Vliegerfestival. We kiezen voor die evenementen die bijdragen aan de signatuur van Nissewaard; waar we onze inwoners blij mee maken én die passen bij wat we willen uitstralen. Daarmee trekken we ook mensen van buitenaf, die zo kennis maken met wat Nissewaard te bieden heeft. We faciliteren graag ondernemers die dit soort evenementen willen organiseren. Afstemming over een goede spreiding over het jaar zorgt ervoor dat er altijd wat te beleven is. Om het organiseren en faciliteren van evenementen verder te professionaliseren onderzoeken we de inzet van een extern evenementenbureau.

Méér beleven in de stad is geen zaak van de gemeente alleen. We werken samen met het bedrijfsleven en de horeca (o.a. via het BIZ) en dragen als gemeente ons steentje bij vanuit het evenementenbudget. Maar ook door het faciliteren van verkeersmaatregelen, afzettingen, schoonmaak, enzovoorts. Als er méér evenementen worden georganiseerd, worden die kosten hoger. Daarnaast zijn de eisen en ook de kosten voor beveiliging enorm gestegen de laatste jaren. Hiervoor zullen de nodige extra middelen beschikbaar worden gesteld.

We onderzoeken de mogelijkheid van een vaste evenementenlocatie nabij het centrum. Deze moet voldoen aan veel regels, waarvan er veel niet in onze directe invloedssfeer liggen. Ook houden we rekening met de omwonenden, die overlast van evenementen minder tolereren. Ook onderzoeken we of er weer volwaardige kermis naar Nissewaard kan komen.

5. Leren, participeren en ondersteunen

Iedereen kan meedoen in Nissewaard. Het liefst zelfstandig, waar nodig met wat hulp. We maken mogelijk dat eenieder zich zo goed mogelijk redt, samen met zijn of haar omgeving. Als er zorg nodig is, regelen we dit, laagdrempelig en zo dicht bij huis als mogelijk. Voor jong en oud. Door samen met de inwoner en zijn omgeving te onderzoeken welke ondersteuning passend is, kunnen we de hulp blijven bieden die nodig is. We kijken niet alleen naar het medisch beeld, maar zoeken in de volle breedte naar oplossingen, samen met de inwoner. Dit zal ook nodig zijn, gezien het beroep dat nu op voorzieningen gedaan wordt. Het vraagt zeker op het gebied van jeugd en Wmo slimme oplossingen om de balans te bereiken tussen kosten en zorgvragen. Zorgvragen kunnen ook worden voorkomen. Bijvoorbeeld door deelname aan de arbeidsmarkt. Betaald werk vergroot de zelfstandigheid en heeft een positieve invloed op het welzijn, het sociaal netwerk en de persoonlijke ontwikkeling. Hier helpen we onze inwoners zoveel mogelijk mee, ook door hen zo goed mogelijk voor te bereiden op de arbeidsmarkt: goed onderwijs maakt daarbij het verschil. Door goed onderwijs kom je goed beslagen ten ijs op de arbeidsmarkt. Ook hechten we er waarde aan dat de inwoners van Nissewaard gezond zijn en blijven. Een gezonde leefstijl, waar sport onderdeel van is, kan fysieke en mentale problematiek voorkomen. Tevens pakken we armoede- en schuldenproblematiek aan bij Nissewaardse gezinnen die daarmee te maken hebben. We zetten in op preventie en vroegsignalering, zodat schulden in een vroeg stadium kunnen worden voorkomen of zich niet verder ophopen. Minder schulden en armoede betekenen dat iedereen zelfstandig in de maatschappij kan meedoen en dat vinden wij belangrijk.

De financiën binnen het sociaal domein zijn blijvend een punt van aandacht, vooral door de steeds wijzigende Rijksinkomsten. Ook als er extra geld vanuit het Rijk komt, blijft het een flinke opdracht om het sociaal domein betaalbaar en toekomstbestendig te houden. Het is zaak een gezonde balans te vinden tussen inkomsten en uitgaven. Door de beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk te besteden, creëren we ruimte om zorg toegankelijk te houden en de financiën ervan beheersbaar; nu en in de toekomst.

5.1 Toekomstbestendig sociaal domein

Het sociaal domein heeft de afgelopen jaren voor heel wat beroering gezorgd. Met de decentralisaties, taken vanuit het Rijk naar gemeenten, zijn mooie ambities en hoge verwachtingen gecreëerd. Er is afgelopen periode veel gerealiseerd, en daar mogen we heel tevreden over zijn. We hebben mooie en innovatieve verbindingen kunnen maken tussen zorg, onderwijs en werk. En we hebben zorg dichterbij onze inwoners kunnen brengen. Maar we hebben ook de nodige hindernissen ondervonden. Na vijf jaar decentralisaties is nog niet het beeld bereikt wat het Rijk had geschetst. Gemeenten zijn vanuit het Rijk geconfronteerd met meer taken, maar met minder geld. Daarnaast zijn gemeenten overgeleverd aan wispelturig Rijksbeleid, zoals ingrepen in de eigen bijdrage met de invoering van het abonnementstarief. Dit maakt het geen gemakkelijke taak om toekomstbestendig beleid te voeren, laat staan om de beheersbaarheid te begroten. Vele gemeenten, waaronder ook Nissewaard, kampen met olopemde tekorten op het sociaal domein. Samen met de VNG dringen wij er bij het Rijk op aan dat er maatregelen genomen worden, of worden teruggedraaid, waardoor het sociaal domein betaalbaar en uitvoerbaar blijft.

Individueel en duur zorggebruik proberen we zoveel mogelijk terug te dringen, waar dergelijke zorg niet nodig is en andere oplossingen ook passen, of zelfs beter werken. Door scherp te kijken welke voorziening of ondersteuning iemand kan helpen, kunnen we zorgen dat beperkte problematiek niet te klinisch wordt (gemaakt) en opgelost wordt binnen laagdrempelige en bereikbare hulp als het eigen netwerk. Ook sport en welzijn kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. Hiermee blijft ook de ruimte om de meer kwetsbare inwoners intensievere zorg te blijven bieden. Op deze manier worden de middelen zo goed mogelijk naar behoefte verdeeld en blijven financiën beter beheersbaar. Het vinden van deze balans is een enorme uitdaging, omdat het Rijk onvoldoende middelen ter beschikking stelt.

Om een goede balans te krijgen zullen de komende tijd helaas moeilijke keuzes moeten worden gemaakt. Het uitgangspunt is dat er hulp is voor degene die dat echt nodig heeft. Gedacht kan worden aan het invoeren van eigen bijdragen voor zorg, ook voor algemene voorzieningen, de dienstverlening te verlagen door bijvoorbeeld de wachttijden op te laten lopen als het niet urgent is of bezuinigingstaakstellingen binnen bepaalde beleidsvelden toe te passen. Dit kan ook door een scherpere taakafbakening en door verantwoordelijkheid (terug) te leggen waar die thuishoort. De komende periode wordt gebruikt om scherper te krijgen waar en hoe we kunnen bijsturen.

Met meer inzet op preventie zorgen we ook voor een toekomstbestendig, beheersbaar en betaalbaar sociaal domein. Voorkomen is immers beter dan genezen. Bij preventie gaat het er natuurlijk vooral om dat mensen gezond en gelukkig blijven en dat er minder zorg nodig is. Preventieve hulp en laagdrempelige voorzieningen kunnen voorkomen of uitstellen dat duurdere vormen van zorg nodig zijn. En dat is van belang om de kosten binnen het sociaal domein in de toekomst beheersbaar te houden. Maar preventie vraagt een voorinvestering, die pas op de langere termijn rendement oplevert. Ook als er extra geld vanuit het Rijk komt, ontslaat dat ons dus niet van de verplichting het sociaal domein zo efficiënt en effectief mogelijk te maken. Daarmee creëren we ruimte om hogere kwaliteit tegen minder kosten te realiseren. Alleen zo houden we de zorg betaalbaar en toegankelijk voor ons allemaal, voor onze inwoners van nu, maar ook voor de *next generation*.

5.1.1 Adviesraad sociaal domein

De adviesraad sociaal domein is een belangrijke samenwerkingspartner van ons. We betrekken hen vroegtijdig bij beleidsontwikkelingen, stellen hun adviezen op prijs, en nemen deze ter harte. We hebben hun advies ter input voor het coalitieakkoord in dank aanvaard en meegewogen. Verschillende onderdelen hebben wij dan ook meegenomen in dit akkoord, zoals de lokale inclusie agenda, ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers, armoede en minimabeleid, de woonzorgvisie en preventie en vroegsignalering.

5.2 Jeugd

De meeste jeugdigen in Nissewaard groeien veilig en gezond op en kunnen hun talenten ontwikkelen. We willen dat iedere jeugdige naar school gaat, werkt of een andere zinvolle dagbesteding heeft. En dat is mogelijk in Nissewaard. Er is voor de verschillende leeftijdscategorieën een goede spreiding van speelvoorzieningen door de wijken en kernen heen. Met de uitbreiding van het aantal natuurspeeltuinen is dit nog eens flink verrijkt. Er is een prachtig mooi nieuw skatepark dat volop gebruikt wordt. Jongeren kunnen terecht in onze jongerencentra, waar jongerenwerk met verschillende thema's aan de slag gaat.

Op cultureel vlak hebben we “Blits” en Talent op straat. Wat nog maar een kleine greep is van wat er te doen is.

Ouders staan er niet alleen voor in hun verantwoordelijkheid voor het vinden van een oplossing als er vragen zijn over of problemen zijn met de ontwikkeling van hun kind. Zij kunnen voor informatie en advies terecht bij verschillende instanties, zoals het Centrum voor jeugd en gezin Nissewaard (CJG), maar ook de praktijkondersteuner jeugd in de huisartsenpraktijk. Ook dichtbij huis, op school, is er mogelijke ondersteuning in de vorm van schoolmaatschappelijk werk.

We onderzoeken hoe een jongerenpunt Arbeid kan bijdragen aan het verstevigen van het sociaal economisch vangnet, waardoor ze makkelijk hun weg kunnen vinden in de gemeente.

5.2.1 Jongerenparticipatie

Kinderen mogen dan wellicht niet stemmen, maar het is ook hún gemeente. Dus hun betrokkenheid en interesse is ons veel waard. We juichen hun participatie van harte toe. Daarom willen we kijken naar manieren om hen op een goede manier te betrekken bij vraagstukken in onze gemeenten. Door hen te laten participeren op een bij hen passende en voor hen toegankelijke manier. Dit is een investering in de maatschappelijke betrokkenheid van onze inwoners in de toekomst.

Dit doen we onder meer via het project Young Nissewaard, waarin onze jeugd ideeën kan aandragen en we hen letterlijk een stem geven. Zij kunnen zelf meebepalen wat ze het beste initiatief vinden om uit te voeren. Ook de komende periode zullen we initiatieven voor verschillende leeftijdscategorieën uitvoeren.

We blijven graag samenwerken met de kindergemeenteraad en het jongerenpanel. Zij weten immers als geen ander welke behoeften er leven en hoe jongeren hun leefomgeving positief willen beïnvloeden. De kindergemeenteraad is de afgelopen periode heel succesvol geweest. De kinderraadsleden zijn erg betrokken, zijn onderling en met maatschappelijke partners constructief in gesprek. Een mooie samenwerking om een voorbeeld aan te nemen. Hun heldere perspectieven nemen we mee in onze besluitvorming en we communiceren welke rol hun adviezen hierin hebben gespeeld. Het jongerenpanel wordt betrokken bij beleidsontwikkelingen. In het bijzonder is een mooie kans weggelegd voor hen om mee te denken bij onderwerpen rondom duurzaamheid. Het gaat immers om hun toekomst. We blijven concrete ideeën van jongeren ondersteunen. Waarbij we hen ook graag een rol geven bij de uitvoering ervan.

5.2.2 Jeugdhulp

Ons belangrijkste doel blijft ervoor zorgen dat kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen in hun eigen omgeving. Als hiervoor een steun in de rug nodig is, is jeugdzorg een belangrijke voorwaarde om ieder kind een kans te geven op een goede toekomst.

De uitvoering van de jeugdhulp ligt onder een vergrootglas omdat de bekostiging door de rijksoverheid ontoereikend is en de betaalbaarheid van de jeugdzorg onhoudbaar. Om grip te krijgen op de stijgende kosten van de jeugdzorg willen we de vraag naar (duurdere) specialistische jeugdhulp verkleinen. We geloven dat specialistische hulp niet altijd de beste oplossing is. Wij blijven daarom inzetten op

preventie, samenwerking met ketenpartners en de juiste zorg op maat, want er zullen altijd kinderen zijn die specialistische hulp nodig hebben en die kunnen bouwen op de gemeente.

Uitgangspunt blijft hierbij dat we gebruik maken van de eigen mogelijkheden van jongeren, ouders en hun sociale netwerk, zoals school en de (sport)vereniging. Zij moeten de regie houden over hun leven en uiteindelijk op eigen benen kunnen staan. En daar waar nodig kunnen ze samen met professionele hulpverlening zoeken naar oplossingen voor hun hulpvraag. En die hulp willen we laagdrempeliger en toegankelijker maken door dit dichterbij het kind te organiseren, zoals op school, de (sport) vereniging of een verlengd dagarrangement. De combinatiefunctionarissen kunnen hierbij een verbindende rol vervullen richting de jeugd ondersteuningsteams. Ook Jongerenwerk kan hierbij helpen en dat blijven we daarom continueren. Ook breiden we samen met het onderwijs het jongerenwerk op school verder uit.

Iedere ouder wil zijn kind opvoeden tot een zelfstandige volwassene. Soms is daar hulp van buitenaf voor nodig. We vinden het belangrijk ouders daarbij te helpen. Investeren in ouderschap en opvoeden resulteert in een gezondere veerkrachtigere generatie en voorkomt problemen en uiteindelijk duurdere zorg. In Nissewaard kunnen ouders onder andere terecht bij het Jeugd ondersteuningsteam. Daarnaast willen we onderzoeken hoe we ouders ook een steuntje in de rug kunnen bieden, bijvoorbeeld door laagdrempelige bijeenkomsten voor (aankomende) ouders om inzicht te geven in vragen die andere ouders ook hebben. Zo leer je van andere ouders en help je elkaar.

5.3 Onderwijs

5.3.1 Goed kwalitatief onderwijs!

We willen dat iedereen zijn talent kan ontwikkelen. Daarom streven we met de onderwijsinstellingen naar kwalitatief goed en bereikbaar onderwijs. Ongeacht de levensbeschouwing of religieuze overtuiging waarop het onderwijs binnen een school gebaseerd is. Daarom stimuleren wij een goede samenwerking van onderwijspartners onderling, maar ook samen met ons. We zijn dan ook een voorstander van samenwerkingsscholen. De Lokale Educatieve Agenda primair en voortgezet onderwijs ontwikkelen we daarom verder. Maar ook samenwerking binnen het mbo juichen wij toe.

Goed onderwijs staat in Nissewaard dus voorop. Dat is de basis voor de toekomst. De randvoorwaarden daarvoor moeten op orde zijn. Wij willen dat iedereen door voldoende opleiding volwaardig kan participeren in de samenleving. Het onderwijs begint al op de voorschool om gelijke kansen te kunnen bieden. Waar nodig wordt er passende zorg en ondersteuning geboden. Een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt vergroot de kans om het verkrijgen van passend werk, zodat leren loont. Aansluiting bij de Gelijke Kansen Alliantie kan hierbij helpen.

5.3.2 Schoolgebouwen

Nissewaard staat voor een grote vervangingsopgave met betrekking tot de onderwijshuisvesting. Hoge kosten voor vervangingsonderhoud komen bij veel scholen tegelijk. Daarnaast is er een ruimtevraag vanwege de groei van het aantal leerlingen.

Niet alles kan tegelijk. Dit vraagt om een scherpe analyse, stevige keuzes en goede samenwerking met onze onderwijspartners. Het is belangrijk dat ook scholen hun steentje bijdragen. Enerzijds in hun verantwoordelijkheid voor instandhouding, beheer en onderhoud. Anderzijds door het positieve effect op de exploitatie van terugverdieneffecten van verduurzaming, zowel bij bestaande als bij nieuwe gebouwen, aan te wenden ten behoeve van goede huisvesting. Dit komt ook ten goede aan de begroting van het schoolbesturen, dus streven we hierbij naar cofinanciering. In een integraal huisvestingsplan (IHP), dat we samen met het onderwijs opstellen, schetsen we de toekomst van de schoolgebouwen in Nissewaard.

Deze raadsperiode zullen we de reeds ingang gezette projecten onderwijshuisvesting uitvoeren, te weten:

- Nieuwbouw Sterrenkwartier
- Nieuwbouw de Elementen / Schenkel
- Nieuwbouw My College
- Nieuwbouw Scala Rietvelden/Charles de Foucauld

Daarnaast is het voornemen maar liefst 25 miljoen extra geld beschikbaar te stellen om te investeren in de grote vervangingsopgave van onderwijshuisvesting samen met de schoolbesturen.

We kijken naar mogelijke slimme combinaties, niet alleen tussen scholen, maar ook met andere maatschappelijke functies. Bij nieuwbouw beogen we functies te combineren in Integrale Kind Centra (IKC), als daartoe kansen zijn en dit meerwaarde biedt. We mikken op win-win situaties, waarbij we meerwaarde voor de wijk creëren. We zoeken daarom verbinding met wijk- en gebiedsontwikkelingen. De onderwijshuisvestingsopgave kan als motor dienen om de wijken in Nissewaard toekomstbestendig te maken. Hierbij wordt een zorgvuldige afweging gemaakt tussen financieel en maatschappelijk rendement van investeringen. Als werk met werk maken per saldo voor de langere termijn meer oplevert, is dit een optie als de beschikbare middelen hiervoor toereikend zijn.

Frisse scholen zijn belangrijk. Dat is nog maar eens extra gebleken gedurende de Corona-periode. Ieder kind heeft baat bij een gezonde leeromgeving, waarin de luchtkwaliteit goed is. Deze periode onderzoeken wij waar het nodig is om hier verbetering in aan te brengen en hoe wij ons steentje kunnen bijdragen.

5.3.3 Onderwijsachterstandenbeleid en laaggeletterdheid

Ieder kind heeft recht op goed onderwijs en onderwijsachterstanden moeten worden aangepakt. Dit vergroot de kanselijkheid in de toekomst. We willen met het onderwijs kijken waar we verbeteringen kunnen maken. Een goede start op jonge leeftijd is cruciaal. Met voorscholen (kinderopvang) bieden we al vroeg professionele ontwikkelingsondersteuning aan ieder kind. We vinden het belangrijk dat er voor ieder kind kwalitatief goede peuteropvang beschikbaar is, met voldoende keuze in organisaties en locaties.

Taal speelt een belangrijke rol in het verloop van schoolloopbaan en zelfontwikkeling, het volgen van (vervolg)onderwijs, het vinden en behouden van betaald werk, en het participeren in de maatschappij. Ten behoeve van jonge kinderen benutten we het beschikbare Onderwijsachterstandenbudget zo ruim

mogelijk voor interventies en initiatieven ter voorkoming van taalachterstand. Dit betekent extra Voorschoolse Educatie voor ieder kind die dat nodig heeft, ondersteuning van initiatieven die preventie en vroegsignalering binnen kinderopvang en gezinnen versterkt en sterk extra taalonderwijs binnen het basisonderwijs. We hebben daarbij een open houding richting initiatieven, die kunnen zorgen voor een minder onderbroken (taal)leerlijn in de zomervakantie. Voor leerlingen met een taalachterstand door anderstaligheid wordt een goed aanbod van taalonderwijs verzorgd. Bibliotheek op School willen we op iedere school gerealiseerd hebben.

Voor een gelijke kans is het vaststellen van dyslexie cruciaal. We vinden het belangrijk dat dyslexie vroegtijdig gesignaleerd wordt. Om te zorgen dat dit op een goede manier gebeurt, gaan we het gesprek met het onderwijs aan.

5.3.4 Onderwijs en arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt verandert voortdurend als gevolg van technologie en economische ontwikkelingen. Het is belangrijk dat jongeren goed voorbereid worden op de arbeidsmarkt en dat er de gelegenheid is voor 'een leven lang ontwikkelen'. We willen dat iedere jongere het onderwijs kan verlaten met een startkwalificatie. Dat biedt de beste garantie voor een structurele plek op de arbeidsmarkt. Voortijdig schoolverlaters worden daarom begeleid naar school en, als dat niet haalbaar is, naar werk. We willen het succesvolle 'back2school', een mooie samenwerking tussen Zadkine en JOZ, continueren.

We bieden vanzelfsprekend zelf als gemeente ook stageplekken aan, omdat we het belang zien van een goede opleiding en het opdoen van praktijkervaring.

We maken met de onderwijspartners en ondernemers in de regio, binnen de Regiodeal Zuid-Hollandse Delta, afspraken om onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar te laten aansluiten en bijvoorbeeld een campus in Nissewaard te realiseren.

Mbo Nissewaard met hbo-trajecten/dependance

Samenwerking tussen mbo-instellingen voor een mbo Nissewaard juichen wij toe. Zeker als hieraan ook hbo-trajecten verbonden kunnen worden. Wij stimuleren een goede samenwerking van onderwijspartners onderling en met betrokken ondernemers. Zo willen we graag samen met de partners een zorgcampus nabij metrostation Spijkenisse Centrum realiseren, gericht op innovatie in de zorg en bijpassende onderwijsvormen. Dit om antwoord te kunnen geven op de vraag hoe we met vergrijzing en minder arbeidskrachten toch goede zorg kunnen blijven verlenen. Voor de techniek/ICT willen we ruimte bieden voor een campus op het bedrijventerrein Halfweg Molenwatering, als antwoord op de vraag naar arbeidskrachten voor de ondernemers in de regio en het havenindustriële complex. Een dependance van hbo is van harte welkom en faciliteren we graag.

5.4 Zorg en Wet maatschappelijke ondersteuning

Onze inwoners kunnen rekenen op noodzakelijke ondersteuning en zorg. Doordat meer kwetsbare inwoners zelfstandig wonen (extramuralisering en vergrijzing) en de samenleving steeds ingewikkelder wordt, neemt het aantal inwoners met intensieve en complexe ondersteuningsvragen toe. Dit vraagt van ons dat we steeds beter in staat is om integrale maatwerkoplossingen te realiseren, die flexibel ingezet kunnen worden en een duurzaam positief effect hebben.

We willen daarnaast meer grip krijgen op het gebruik van voorzieningen binnen het sociaal domein. Als een inwoner zich meldt, wordt bij de ingang samen met Thuis in de Wijk-partners SWO, MEE en Kwadraad bekeken of er oplossingen te vinden zijn in het algemene aanbod (zoals trainingen, zelfhulpgroepen, ervaringsdeskundigen of kortdurende begeleiding), iemands netwerk of vrijwilligersorganisaties. Zo kunnen we aanvragen voor persoonsgebonden voorzieningen deels voorkomen en worden inwoners beter geholpen. Door het creëren van meer welzijn en algemeen aanbod en het zoeken naar slimme verbindingen, zijn er minder (dure) persoonsgebonden voorzieningen nodig. Door dit goed te organiseren kan sociale isolatie en eenzaamheid worden tegengegaan, kunnen zware mantelzorgtaken eerder worden gesignaleerd en helpen om afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Naar aanleiding van de aangenomen motie wordt onderzocht op welke wijze een strippenkaart voor algemene voorzieningen ingevoerd kan worden, als mogelijk middel binnen een bredere (communicatie)strategie om kwetsbare inwoners te laten participeren

We hebben specifieke aandacht voor (voorzieningen voor) mantelzorgers, en niet in de laatste plaats voor jonge mantelzorgers. We hebben ook aandacht voor mensen die zich eenzaam voelen. Het is belangrijk dat zij niet onder de radar blijven en dat tijdig gesignaleerd wordt wanneer zij hulp kunnen gebruiken. Voor deze groepen zijn zaken als sociale ontmoeting en bekendheid met beschikbare voorzieningen, maar ook met zorg en ondersteuning dichtbij huis, extra belangrijk. Initiatieven voor het creëren van voldoende aanbod, ondersteunen wij van harte. We zijn ook een dementievriendelijke gemeente. We zetten ons actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving.

5.4.1 Ouderenzorg

De vergrijzing rechtvaardigt duidelijke focus en perspectief op de behoeften en zorg van de ouder wordende Nissewaarders. Deze focus gaan we aanbrengen in een duidelijk en samenhangend overzicht met een plan van aanpak gericht op ouderen. Hiermee maken we inzichtelijk en kenbaar richting inwoner wat er allemaal is en kan.

5.4.2 Hospice

We vinden het hospice een belangrijke voorziening en dragen het een warm hart toe. We staan ervoor open om samen met het hospice te onderzoeken hoe een nieuwe locatie gerealiseerd kan worden.

5.4.3 Centrumtaken

Als er meer zorg nodig is, zijn er voorzieningen voor opvang en beschermd wonen, namelijk vrouwenopvang (aanpak huiselijk geweld), maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor inwoners met psychische problemen. Voor deze voorzieningen is de gemeente Nissewaard centrumgemeente. Dat betekent dat deze voorzieningen namens alle gemeenten op Voorne-Putten, Goeree-Overflakkee en de Hoeksche Waard worden gerealiseerd. Ook lokaal wordt gewerkt aan hulpverlening aan personen met verward gedrag en de verdere monitoring en verbetering voor de uitvoering van de Wet Verplichte GGZ. Waar nodig worden deze taken ook in samenwerking met andere gemeenten opgepakt. Komende periode lopen samenwerkingsovereenkomsten met de regio af. Vanuit de gedachte 'regionaal wat moet, lokaal wat kan' zal met andere gemeente worden besproken hoe de verdere samenwerking vorm te geven. Hierin zitten financiële uitdagingen. De komende 10 jaar gaat een

financiële doordecentralisatie plaatsvinden waarin individuele gemeenten steeds meer middelen voor Beschermd wonen krijgen en de centrumgemeente steeds minder. Binnenkort wordt in regionaal verband een gesprek over ontschotting van de drie centrumbudgetten gevoerd.

We onderzoeken ook de mogelijkheid om het initiatief 'Onder de Pannen' in te voeren in Nissewaard. 'Onder de Pannen' brengt mensen die recent dakloos zijn geworden, bijvoorbeeld door scheiding of verlies van werk, onder bij een dorps-/stadgenoot die een kamer ter beschikking heeft, zonder dat men gekort wordt op toeslagen en/of uitkeringen.

5.5 Volksgezondheid en acute zorg

We zetten ons in voor het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Deze verantwoordelijkheid richt zich niet alleen op de algemene bevorderingstaken jeugdgezondheidszorg tot 19 jaar, maar ook op de ouderengezondheidszorg vanaf 65 jaar en infectieziekte bestrijding. De GGD Rotterdam-Rijnmond en het CJG Rijnmond zijn de organisaties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering voor ons gezondheidsbeleid. Dit doen zij op basis van hun eigen strategische agenda, die met alle deelnemende gemeenten regionaal is afgestemd.

De coronapandemie geeft meer dan ooit de urgentie van werken aan gezondheid en gezond zijn aan. Een gezonde leefstijl voorkomt veel fysieke en mentale problematiek en is belangrijk voor de samenleving en de economie. Sporten, beweging en gezonder eten worden meer gestimuleerd om overgewicht, roken, depressie, eenzaamheid en verslaving te voorkomen. Juist nu is het belangrijk dat iedereen in staat is om gezonde keuzes te maken. Met het onlangs vastgestelde gezondheidsbeleid is aandacht voor sociaal-economische gezondheidsverschillen, ongelijkheid en achterstanden op wijk- of kernniveau en tussen verschillende groepen inwoners. Met de uitvoering van het beleid zetten we hiermee breed in op achterliggende problematiek en de totale sociale- en fysieke leefomgeving van onze inwoners. Gezondheid krijgt via de GGD ook een grotere rol in de toetsing van ruimtelijke initiatieven in het kader van de Omgevingswet.

5.5.1 Acute zorg

Wij blijven ons inspannen voor een goed acuut zorgsysteem op Voorne-Putten en daarmee in Nissewaard. Acute zorg valt uiteen in burgerhulpverlening, de huisartsenpost, ambulancezorg en spoedeisende zorg. Een spoedplein dat 24/7 open is, is inmiddels gerealiseerd. Mede vanwege de kwetsbare ontsluiting van het eiland, vinden we het belangrijk dat het aanbod van het Spijkenisse Medisch Centrum (SMC) verder wordt uitgebreid. Bij de aankomende renovaties van de bruggen willen we dat de zorg, zoals verloskunde, geborgd is. We blijven in gesprek met het SMC en zorgverzekeraars over of er andere vormen van medische zorg kunnen worden toegevoegd aan de dienstverlening van het SMC. We volgen de aanrijtijden van ambulances en werken mee aan de realisatie van opkomstlocaties voor Ambulancezorg Rotterdam-Rijnmond (AZRR) in onze gemeente.

5.5.2 AED - hartveilig Nissewaard

We werken mee aan BuurtAED.nl, verzorgen een subsidieregeling voor het ophangen van buurt-AED's en bij onze eigen accommodaties maken we AED's publiek toegankelijk. De dekking van AED's moet ook in de toekomst gegarandeerd blijven. Daarom onderzoeken we hoe we met onderhoud om kunnen gaan na

afloop van onderhoudscontracten van AED's bij particulieren en maatschappelijke instellingen. Hartveilig worden we ook door te leren reanimeren. Daarom willen we in samenwerking met het onderwijs reanimatiecursussen van EHBO-verenigingen aanbieden.

5.6 Werk & Inkomen

Meedoen, participeren, het benutten van je talenten en het dragen van eigen verantwoordelijkheid zijn belangrijke elementen voor een gelukkig en zinvol leven. Werk zorgt voor betekenisgeving, verbinding, voldoening en het ervaren van ontwikkeling. Dit is echter niet voor iedereen vanzelfsprekend. Hierbij bieden wij dan ook de benodigde ondersteuning.

5.6.1 Participatie

Vanuit de Participatiewet zorgen we ervoor dat mensen ondersteund worden bij re-integratie en arbeidsontwikkeling in de volle breedte en dat mensen verzekerd zijn van een minimuminkomen als zij daar zelf niet (volledig) in kunnen voorzien. Het aanvragen en verstrekken van een uitkering wordt steeds meer digitaal uitgevoerd: laagdrempelig, snel en efficiënt. Een correcte en tijdige afhandeling van aanvragen en beheer van de uitkering is het uitgangspunt. Het is belangrijk dat bij de dienstverlening voor onze klanten alle informatie beschikbaar is, ook over de rechten en plichten. Dit moet klip en klaar zijn. Complexe boodschappen, zoals over de inlichtingenplicht, presenteren we op een begrijpelijke manier, bijvoorbeeld via een animatie. Hierbij houden we er rekening mee dat er veel op de inwoner af kan komen en omstandigheden impact kunnen maken.

We zijn tegen de kostendelersnorm bij thuiswonende kinderen tot 27 jaar en vinden het daarom terecht dat deze volgend jaar wordt afgeschaft. Wie tot die tijd hierdoor knel komt te zitten, kan op ons bouwen. Schrijnende gevallen lossen we op via maatwerk. Jongeren waarbij nu sprake is van toepassing van de kostendelersnorm, zullen we actief benaderen om te kijken of zich op dit moment problemen voordoen. Mocht blijken dat het wetsvoorstel tot wijziging van de kostendelersnorm niet ingevoerd wordt per 1 januari 2023 dan zullen we voorbereidingen treffen om lokaal een overbruggingsregeling hiervoor te treffen.

Voor degene die niet kan werken, is de tegenprestatie het instrument om mee te doen naar vermogen in de samenleving. De tegenprestatie is het uitvoeren van een onbetaalde, maatschappelijk nuttige activiteit. Bij de tegenprestatie is het belangrijk dat gekeken wordt naar de mens. Bij de begeleiding naar betaald werk wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de talenten van een inwoner. Als dit beter past, kunnen dit ook onbetaalde maatschappelijke werkzaamheden zijn, bijvoorbeeld als vrijwilliger of mantelzorger. Want mantelzorgers en vrijwilligers zijn onmisbaar en van grote betekenis in onze gemeente. Zij helpen anderen en wij helpen hen door te ondersteunen. Wel vinden we het belangrijk dat dit onbetaalde werk ertoe leidt dat de afstand tot de arbeidsmarkt wordt verkleind. Het doel is deel gaan uitmaken van de arbeidsmarkt en uiteindelijk betaald werk.

Als je in de bijstand zit, kun je een steun in de rug goed gebruiken. Daarom mogen mensen in Nissewaard in de bijstand tot een bedrag van 1200 euro per jaar giften ontvangen.

5.6.2 Voorne-Putten Werkt (VPW)

Voorne-Putten Werkt (VPW) is het leerwerkbedrijf voor Voorne-Putten. Vanuit het principe “werken, leren en ontwikkelen” bevordert VPW een zo groot mogelijke mate van participatie en zelfstandigheid van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor biedt VPW onder andere leerlijnen aan met duidelijke beroepsrichtingen, waarin werkervaring wordt opgedaan en scholing wordt gevolgd. Dit doet VPW in samenwerking met onderwijs, ondernemers en organisaties. Met de inzet van VPW willen we bereiken dat mensen een duurzame plaats vinden op de arbeidsmarkt. Daarvoor kennen we de vraag van de arbeidsmarkt en de talenten van werkzoekenden. Het vinden van banen die aansluiten op het arbeidspotentieel heeft onze prioriteit. Branches waar we op focussen zijn onder meer techniek in combinatie met duurzaamheid, haven en veiligheid, zorg en recreatie, maar ook horeca.

Daarnaast voert VPW de Wet sociale werkvoorziening uit. Deze is bedoeld voor mensen die door een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap niet onder normale omstandigheden kunnen werken. In de sociale werkvoorziening wordt het werk aangepast aan betrokkenen en hun mogelijkheden.

Binnen VPW zorgen we ervoor dat mensen trots zijn op hun werk, op hun werkgever, en kunnen werken in prettige omgeving met persoonlijke aandacht.

In samenwerking met de regio streven we naar het sluiten van leerwerkakkoorden met onderwijs en werkgevers op de Zuid Hollandse Eilanden.

5.6.3 Toeslagenaffaire

Het vertrouwen in de overheid heeft een knauw gekregen door de toeslagenaffaire. Wij zorgen voor een zo goed mogelijke afhandeling van de financiële compensatie, zodat we deze kwetsbare groep steunen. Daarnaast worden ook andere instrumenten ingezet om hen te helpen, zoals het organiseren van een lotgenotenavond en de getroffen kennissen laten maken met ervaringsdeskundigen. Vanzelfsprekend zetten we ook onze reguliere taken in om deze groep te helpen op de vlakken waar zij dit nodig hebben.

5.7 Armoedebeleid

Minder armoede en schulden bij Nissewaardse gezinnen, met speciale aandacht voor kinderen, jongeren en voor ouderen, dat is wat er nodig is. Wij willen dat iedereen maatschappelijk meedoet. We zetten in op het verminderen van het aantal huishoudens met een laag inkomen en het bieden van perspectief om uit de (verborgen) armoedesituatie te geraken. Ook willen we generatiegebonden armoede doorbreken. Wij gaan voor méér kansgelijkheid, minder risico om in armoede terecht te komen en meer kansen voor Nissewaarders om uit armoede te komen.

Het huidige armoedebeleid is ruimhartig en uitgebreid. En heeft effect. Minder mensen zijn genoodzaakt gebruik te maken van schuldhulpverlening. We blijven inzetten op financiële educatie, preventie en vroegsignalering, zodat we schulden kunnen voorkomen of vroegtijdig kunnen verhelpen. Er wordt onderzocht of mensen met schulden nog verder geholpen of ontzorgd kunnen worden, zodat ze minder stress hebben. Financieel in de knel zitten, geeft namelijk stress. Daarom hebben we als gemeente een stress-sensitieve dienstverlening en een empathische houding naar de inwoners. Het is goed om rekening te houden met wat zo'n situatie met een mens doet. De Geldkrant blijven we uitbrengen,

omdat we de mogelijkheden en voorzieningen zoveel mogelijk onder de aandacht willen brengen. De campagnes voor specifieke groepen inwoners worden vervolgd en uitgebreid.

Ook zijn we alert op nieuwe oorzaken van armoede, zoals energie- en mobiliteitsarmoede, waardoor nog meer huishoudens onder financiële druk kunnen komen te staan. Hiervoor zetten we budgetcoaches en/of energiecoaches in. Wij willen bij schulden de inwoner zoveel mogelijk ontzien en aandacht geven aan de achterliggende problematiek.

Wij zetten in op het voortzetten van de succesvolle Rotterdampas tegen een gereduceerd tarief voor de minima. Ook voor mensen in schuldhulpverlening wordt het mogelijk de Rotterdampas tegen gereduceerd tarief aan te schaffen. Wij juichen het toe als lokale ondernemers en andere partners deel gaan nemen aan de Rotterdampas. Voor minima die de AOW-leeftijd hebben bereikt, maken we gratis reizen in het ov mogelijk. De gratis dagkaarten voor minima breiden we uit van drie naar vijf. Ook wordt voor minima geen hondenbelasting geheven voor de eerste hond.

We zijn blij met de samenwerking met partners als de voedselbank en Stichting Urgente Noden Nissewaard (SUNN) en continueren de samenwerking met hen.

Inzet van ervaringsdeskundigheid

We zien het belang ervan in om ervaringsdeskundigen in te zetten bij het maken van beleid als in de uitvoering. In de praktijk hebben we binnen armoede en schulden hier goede ervaring mee gehad. Er zijn hierdoor goede en betere contacten ontstaan met de inwoner. Ervaringsdeskundigen weten wat er speelt en staan op die manier dicht bij de inwoner.

Tegengaan van kinderarmoede

Het is belangrijk dat ieder kind de kans krijgt om mee te doen met leeftijdsgenoten. We zetten erop in dat het gebruik van bijvoorbeeld sport- en cultuurfondsen wordt voorgezet en waar mogelijk verbeterd wordt om het bereik te vergroten. Wij willen dat het kind de winnaar is! Ieder kind moet op de fiets naar school kunnen. Het Kinderfietsplan is een nieuw initiatief voor kinderen vanuit een huishouden met een laag inkomen (minima). Dit initiatief draagt bij aan het hergebruik van fietsen, die door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of door stagiaires van het praktijkonderwijs worden opgeknapt. Ook houden we de vangnetconstructie voor zwemles in stand.

5.8 Diversiteit & inclusie

Niet iedereen is hetzelfde. Maar iedereen heeft wel gelijke rechten. We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen én dat eenieder gelijke kansen heeft om mee te doen, dus ook nieuwkomers, inwoners met een beperking en lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en interseksuele inwoners (LHBTI+). Daarom zijn wij ook Regenbooggemeente en dragen we deze boodschap actief uit. We zorgen voor bewustzijn en deskundigheidsbevordering bij partners op dit vlak. Ook wordt voorlichting op scholen verzorgd. Als sluitpost is er de anti-discriminatievoorziening waar inwoners terecht kunnen als zij discriminatie hebben ondervonden.

De ambtelijke organisatie geeft het goede voorbeeld. Wij zien de meerwaarde van diversiteit in de ambtelijke organisatie. Daar is ruimte om te zijn wie je bent. Om dit te onderschrijven sluiten we ons de

komende periode aan bij het zogenaamde Charter Diversiteit. Ook schrijven we onze inwoners aan met “inwoner of bewoner”.

Komende periode geven we invulling aan de lokale inclusie agenda. Dat betekent dat er (meer) aandacht moet uitgaan naar de fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen en openbare ruimten, naar sociale toegankelijkheid van maatschappelijke voorzieningen en publieksdiensten, naar toegankelijke informatieverstrekking en dienstverlening aan alle inwoners. Daarnaast vraagt het realiseren van een (meer) inclusieve samenleving, ook om een (meer) onderlinge betrokkenheid en verdraagzaamheid in de Nissewaardse samenleving. Dit is een continu proces en alles kan niet in één keer gerealiseerd worden, maar ‘stapje voor stapje’ over een langere periode.

5.9 Inburgering en nieuwkomers

We benutten de nieuwe Wet inburgering zodat nieuwkomers goed landen en dat ze zich kunnen aanpassen aan en meedoen in onze samenleving. Bij meedoen denken we aan (vrijwilligers)werk, onderwijs of dagbesteding. De startklas voor statushouders kan hier bijvoorbeeld bij helpen. Zo kan snel vastgesteld worden wat voor de desbetreffende persoon het meest passende traject is voor een goede landing en een nieuwe start. Het beleid voorziet in meer dan alleen het uitvoeren van een wettelijke verplichting. We bieden een intensievere begeleiding, onder andere door inzet van succesvolle inburgeraars. Dit doen we in samenwerking met (maatschappelijke) partners. Daarmee investeren we in het netwerk, waarbij de gemeente de regierol vervult. Deze gezamenlijke inspanningen vergroten de kans op succes.

Vanuit de middelen voor volwasseneducatie (WEB) bieden we, na afronding van de verplichte inburgering, trajecten ter ontwikkeling van de basisvaardigheden aan, zoals rekenen, computervaardigheid en Nederlandse taal. Het (Digi)Taalhuis vervult een verbindende rol en is een belangrijke schakel tussen samenleving en de nieuwkomer. In dit kader zijn taalmaatjes actief. Het aanbod van het (Digi)Taalhuis wordt in samenhang met andere taalaanbieders aangeboden, waarbij we aandacht hebben voor de kwaliteit van trajecten. We blijven stimuleren om de kwaliteit van taalaanbieders inzichtelijk te maken.

5.9.1 Vluchtelingen / statushouders

Als gevolg van de oorlog in de Oekraïne zien we ons geconfronteerd met een vluchtelingenstroom. Ook wij nemen onze verantwoordelijkheid en dragen bij door voor hen passende opvang te realiseren. Daarnaast heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het huisvesten van toegewezen statushouders in Nissewaard. Er zijn zorgen in hoeverre de samenleving deze opgaven aan kan, gelet op de leefbaarheid, de krapte op de woningmarkt en de gemeentelijke financiën. Het is belangrijk de balans te bewaken en deze aandachtspunten scherp in het oog te houden. Daarom nemen we onze verantwoordelijkheid zodanig dat dit zo min mogelijk ten koste van onze inwoners gaat. Als alle gemeenten in onze regio een eerlijk evenredig deel voor hun rekening nemen, doen wij dat ook. Dit zal niet anders zijn als het Rijk ons of de regio aanwijst voor de opvang van andere vluchtelingen. Wij gaan ervan uit dat de opvang tijdelijk is. Het is de verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid om de kosten voor de opvang te vergoeden.

Wij willen het vraagstuk en de oplossingen rondom statushouders en opvang in samenhang en integraal benaderen. Zo zien we kansen bij het creëren van tijdelijke huisvesting. Als bijvoorbeeld voor een bepaalde doelgroep flexwoningen zijn gecreëerd, kunnen deze later ook ingezet worden voor een andere doelgroep, die nu in de overspannen woningmarkt buiten de boot vallen, zoals jongeren of spoedzoekers.

6. Financiën

Een goede financiële huishouding is cruciaal. Het gemeentelijk huishoudboekje moet dus op orde zijn. De beschikbare middelen bepalen immers wat wij kunnen doen voor de stad en kernen en dus voor onze inwoners. De middelen, die de gemeente van het Rijk voor de uitvoering van haar taken ontvangt, zijn onvoorspelbaar en creëren een flinke onzekerheid voor de komende jaren. Zeker ook omdat de financiële middelen, die het Rijksbeleid vergezellen, niet altijd even goed daarmee corresponderen. Wat helaas wel een zekerheid is gebleken, is het nadelig effect van drie miljoen euro structureel als gevolg van de herverdeling van het Gemeentefonds. De financiële druk wordt versterkt door de enorme inflatie en onzekerheden als gevolg van bijvoorbeeld de oorlog in Oekraïne. Door het beheersen van de risico's en het versterken van het weerstandsvermogen heeft de gemeente in de afgelopen jaren een gezonde buffer opgebouwd. Hierdoor zijn we in staat tegenvallers, zoals het nadelig effect van de herverdeling van het Gemeentefonds, op te vangen en op bepaalde vlakken wat extra's te doen. Door het voornemen om eenmalig 25 miljoen euro vrij te maken vanuit de Algemene Reserve voor een kapitaalreserve kunnen we de investeringen doen, die noodzakelijk zijn om onze gemeente schoon, heel en veilig te houden. Het uitgangspunt hierbij is een verantwoord financieel beleid waarbij het risicoprofiel en de weerstandcapaciteit op peil blijven. Bij besteding blijft een efficiënte en effectieve inzet van middelen eveneens het uitgangspunt, zodat we middelen (kunnen) blijven inzetten waar deze het meest nodig zijn.

De financiële doorvertaling van het coalitieakkoord zal zijn weg vinden in de perspectiefnota als basis voor het gesprek met de raad.

Zorgdragen voor een gezonde financiële huishouding is de afgelopen jaren een belangrijke leidraad geweest. Door een verantwoord financieel beleid heeft de gemeente Nissewaard een gezonde financiële huishouding, waarmee de grote uitdagingen waar alle gemeenten mee te maken hebben, hier niet leiden tot financiële problemen. Dit zal ook de komende jaren zo blijven; een goede balans tussen investeren in de stad en het versterken van de gemeentelijke financiële positie. Daarbij is het uitgangspunt dat het college de raad hiertoe jaarlijks een sluitende meerjarenbegroting aanbiedt en zorgt voor voldoende weerstandsbuffer om risico's op te kunnen vangen. In het nieuwe regeerakkoord zitten echter forse onzekerheden ten aanzien van de gemeentelijke financiën, met name in de periode vanaf 2026. Door een andere verdeling van het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron van de gemeenten, ontvangt Nissewaard daarnaast een lagere vergoeding van het Rijk. Vooral newtowns, zoals Nissewaard, lijken de dupe te worden. Daarbij hebben we te maken met forse kostenstijgingen als gevolg van stijgende inflatie door de krapte op de arbeidsmarkt, de corona-crisis en de oorlog in Oekraïne.

De beperkte financiële ruimte die er wel is moeten we zorgvuldig gebruiken, bijvoorbeeld voor de gewenste en noodzakelijke investeringen in onze stad en kernen. Belangrijke onderwerpen waar wij in dit verband mee aan de slag willen zijn onder meer: het beheer van de openbare ruimte, extra investeren in veiligheid, onderhoud en verduurzaming van de gemeentelijke accommodaties, onderwijshuisvesting en een toekomstbestendig sociaal domein. In dit coalitieakkoord zijn hiervoor diverse intensiveringen opgenomen, maar waar nodig worden ook beleidskeuzes gemaakt om de kosten beheersbaar te houden. Uitgangspunt is daarbij dat de dienstverlening aan de inwoner zo min mogelijk wordt geraakt.

6.1 Risicobeheersing en -reductie

Onze gemeente heeft een omvangrijk en divers takenpakket waarmee aanzienlijke financiële middelen gemoeid zijn. Dat de uitvoering van dat takenpakket risico's met zich meebrengt is een gegeven. Het is dan ook van belang om deze (potentiële) risico's zo goed mogelijk in beeld te krijgen en waar mogelijk maatregelen te nemen deze te reduceren. De afgelopen jaren zijn hier belangrijke resultaten geboekt. Door het beheersen van de risico's op onze grondposities en de verkoop van Eneco is onze weerstandsratio gegroeid naar meer dan uitstekend. Ook de solvabiliteit en schuldpositie van de gemeente is flink verbeterd.

Het weerstandsvermogen biedt daardoor voldoende ruimte om de komende jaren eventuele tegenvallers op te vangen en geeft ons ook de mogelijkheid om de negatieve effecten van de herverdeling van de rijksmiddelen grotendeels te kunnen dragen. Het voorstel is om een deel van de algemene reserve (25 miljoen euro) in te zetten om de structurele effecten van deze korting door het Rijk te kunnen afwenden. Hierdoor blijft het mogelijk om de noodzakelijke investeringen in zowel het fysieke als het sociale domein te blijven doen, waarbij tevens maatregelen zullen worden genomen om duurzaam financieel gezond te blijven. Ook na de uitname van de 25 miljoen euro dient de weerstandsratio op orde te blijven.

In het regeerakkoord zijn extra middelen toegezegd voor de uitvoering van het Klimaatakkoord. Uitgangspunt is dat deze middelen het financiële kader vormen voor het tempo en de mate waarin duurzaamheidsmaatregelen kunnen worden uitgevoerd.

Ten aanzien van de herverdeling van het gemeentefonds blijven we ons op verschillende vlakken verzetten, onder andere door een actieve lobby richting het Rijk met vergelijkbare gemeenten en de VNG. Indien nodig zullen hierbij juridische stappen worden genomen.

Het jaar 2026 is een bijzonder begrotingsjaar, dat inmiddels al door verschillende betrokkenen "het ravijn" wordt genoemd. Verschillende in het regeerakkoord genoemde maatregelen, bijvoorbeeld met betrekking tot de opschalingskorting en het accres, zorgen ervoor dat er een aanzienlijk nadeel in 2026 ontstaat ten opzichte van de jaren daarvoor. Alle gemeenten worden hiermee geconfronteerd. De vraag is hoe realistisch en uitvoerbaar deze maatregelen daadwerkelijk zijn. Ter illustratie, het CBP heeft in haar doorrekening van het regeerakkoord het jaar 2026 zelfs om deze reden buiten beschouwing gelaten. Ook het Rijk zelf realiseert zich dit. Om die reden vindt er overleg plaats tussen Rijk en onder meer de VNG. Op basis hiervan beoogt men dit jaar meer duidelijkheid te geven hoe om te gaan met het begrotingsjaar 2026.

Ondanks onze intentie de begroting altijd sluitend te maken, zien we ons door de onzekerheid, die het Rijk voor de gemeenten overlaat, genoodzaakt om op dit moment de begroting vanaf het jaar 2026 niet sluitend te presenteren. Het sluitend presenteren van het jaar 2026 zou namelijk betekenen dat we moeten bezuinigen op voorzieningen en dienstverlening en daarmee onze inwoners raken, terwijl achteraf kan blijken dat deze niet nodig waren. Wij vinden dat de inwoners van Nissewaard niet de dupe mogen worden van deze onzekerheid. Uitgangspunt is daarom dat nu het jaar 2025 als (realistisch) richtjaar gebruikt wordt. Daarom wordt er tot en met 2025 jaarlijks een sluitend financieel perspectief

gerealiseerd. Dit geeft in de jaren tot 2026 de nodige ruimte om hierop te sturen, afhankelijk van de welke wijze waarop het Rijk de financiering van de gemeenten verder vorm denkt te geven. De ontwikkelingen hieromtrent zullen wij dan ook nauwgezet volgen.

6.2 Hek Sociaal Domein

Met de decentralisatie van Rijkstaken op het terrein van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), jeugd en participatie, beter bekend als het “Sociaal Domein”, is het takenpakket van gemeenten aanzienlijk uitgebreid. De onzekerheid over de effecten hiervan op het gemeentelijke huishoudboekje hebben eerder doen besluiten om een ‘hek’ rondom het Sociaal Domein te plaatsen. Zowel de kosten van Jeugdhulp als voor de Wmo zijn de afgelopen periode fors gestegen, mede door maatregelen van het Rijk waar de gemeente geen invloed heeft. Een voorbeeld hiervan is de invoering van het abonnementstarief bij de Wmo.

Door de dynamiek vanuit het Rijk is het een uitdaging om structureel balans te vinden tussen de beschikbare middelen en goede zorg voor onze inwoners. Uitgangspunt is dat de inwoner op voorzieningen kan rekenen die passend en effectief zijn. Kwetsbare inwoners met complexere situatie krijgen zorg op maat, terwijl overzichtelijke problemen dichterbij huis en buiten de zorg opgelost kunnen worden.

Om dit te bereiken is het nodig om de financiële ruimte te creëren om te kunnen sturen op de inzet van middelen daar waar ze het meest effectief. Dit vraagt om het maken van keuzes, die onvermijdelijk ook pijn doen. De toekenning van extra middelen voor Jeugd door de landelijke arbitragecommissie biedt op korte termijn wel enige verlichting, maar verdere maatregelen blijven noodzakelijk. De hiervoor bedoelde landelijke hervormingsagenda vertaalt zich in een regionale aanpak via de transformatieagenda. Ook lokaal moeten maatregelen ervoor zorgen dat onze jeugdhulp passend, maar niet per se duur is. Bij de Wmo ontstaan kansen als het voornemen om het abonnementstarief af te schaffen in 2026 door het Rijk wordt doorgevoerd. Maar voor die tijd wordt ook breder dan Jeugd en Wmo naar maatregelen gekeken. Deze maatregelen zorgen voor de benodigde ruimte om erop te kunnen sturen dat de beschikbare middelen worden besteed aan de oplossingen, die het grootste verschil maken. Het doel hiervan is om tot en met 2025 ook binnen het Sociaal domein een sluitend financieel een perspectief te realiseren, waarbij ruimte wordt gemaakt voor nieuw beleid.

Omdat de te nemen maatregelen niet altijd direct zullen renderen, wordt eenmalig een bedrag van 2,5 miljoen worden toegevoegd aan de reserve sociaal domein. Hiermee wordt de noodzakelijke extra bewegingsruimte gecreëerd. Tegen deze achtergrond zijn wij van mening dat het hek, inclusief de reserve Sociaal Domein, vooralsnog in stand moet blijven. Wij zullen daarbij de ontwikkelingen nauwgezet monitoren, waarbij ook de werking van het “hek” en de reserve sociaal domein onderwerp van gesprek zullen blijven.

6.3 Belastingen

De gemeentelijke belastingen stijgen jaarlijks slechts maximaal met de loon-en prijsindex. Dit percentage is enerzijds gebaseerd op de consumentenprijsindex (CPI) volgens het CBS en anderzijds op de stijging van de loonkosten als gevolg van de cao en wettelijke premies. Doordat dit jaar de inflatie fors is gestegen, zal dit in 2023 leiden tot een hoger stijgingspercentage dan gemiddeld. Leges, heffingen en

andere tarieven zijn zoveel mogelijk kostendekkend. De woonlasten blijven daarmee in reële zin gelijk. Deze woonlasten worden gevormd door de onroerendezaakbelasting (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Onderlinge vereveningen tussen deze woonlasten zijn mogelijk zolang de reële woonlasten gelijk blijven. De belastingen en heffingen worden gebruikt om onze inwoners te voorzien van diensten en producten.

6.3.1 Hondenbelasting

Het Rijk heeft aangegeven de consequenties van de eventuele afschaffing van de hondenbelasting te onderzoeken en dit mee te nemen in de uitwerking van een nieuw gemeentelijke belastinggebied in de periode vanaf 2026. De gemeente Nissewaard zal de uitkomsten van dit onderzoek afwachten, hetgeen betekent dat de komende drie jaar de hondenbelasting blijft bestaan en deze mogelijk na 2025 zal worden afgebouwd of afgeschaft. Conform het in 2021 aangenomen amendement zal de komende drie jaren de hondenbelasting worden beschouwd als een doelbelasting, hetgeen betekent dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn.

Er zal worden ingezet op een betere zichtbaarheid en herkenbaarheid bij inwoners ten aanzien van de besteding van het geld richting hondenbeleid. Voor minima zal vanaf 2023 de mogelijkheid worden ingesteld tot het verlenen van kwijtschelding van de belasting voor de eerste hond. Ook zaken als extra uitrenvelden worden uit deze opbrengsten gefinancierd.

6.4 Corona-reserve

Een deel van de coronareserve wordt achter de hand gehouden als gezonde buffer. Wat niet nodig (b)lijkt wordt aangewend om de lokale economie te stimuleren en herstellen. Dit deel kan worden omgevormd of gebruikt worden voor een herstelfonds, mogelijk (deels) in de vorm van een voucherregeling. Dit doen we in overleg met ondernemersverenigingen en BIZ-en. Een eventueel restant gaat terug naar de algemene reserve.

6.5 Leges

Uitgangspunt is dat leges zoveel mogelijk kostendekkend zijn. De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zullen ingrijpende gevolgen hebben voor het proces van bouwen en vergunningverlening. De gevolgen hiervan voor de leges worden de komende periode in beeld gebracht. Extra benodigde capaciteit voor het behandelen van de toename aan aanvragen wordt doorberekend in de legesopbrengsten. Ook worden mogelijkheden voor nieuwe leges hierbij meegenomen, bijvoorbeeld milieuleges en de kosten van vooroverleg. Ook zal worden onderzocht op welke wijze een tariefdifferentiatie mogelijk is om de kostenstijging voor particulieren zoveel mogelijk te beperken. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen zal een onderzoek worden gedaan naar de kostendekkendheid van leges. Waar mogelijk wordt ingezet op het verhalen van kosten via anterieure overeenkomsten.

7. Portefeuilleverdeling 2022-2026

De samenwerking binnen het college van burgemeester en wethouders wordt gekenmerkt door collegialiteit ten opzichte van elkaar. We dragen samen de verantwoordelijkheid voor dit akkoord en de uitvoering ervan. Deze gezamenlijkheid komt tot uitdrukking in de portefeuilleverdeling, waar er een kruisbestuiving is tussen de onderwerpen. Op grote thema's werken we samen in duo's tussen portefeuilles.

Volgorde van loco-burgemeesterschap:

1^e loco: Martijn Hamerslag

2^e loco: Wouter Struijk

3^e loco: Chris Hottentot

4^e loco: Jan Willem Mijns

5^e loco: Jeroen Postma

Burgemeester Foort van Oosten

Wettelijke taken openbare orde en veiligheid

- Politie
- Brandweer Personeelsvoorziening
- Rampenbestrijding/ crisisbeheersing

Bestuurlijke organisatie

- Reglementering raad, B&W, commissies
- Algemene aspecten van participatie en inspraak en interactieve beleidsontwikkeling
- Wet Open Overheid
- Juridische Zaken
- Burgerzaken

Externe oriëntatie

- Externe bestuurlijke organisatie (provincie, gemeente en samenwerkingsverbanden)
- Samenwerking andere overheden

Personeel en organisatie

- Organisatie van het gemeentelijk apparaat
- Personeelsbeleid
- Personeelsvoorzieningen

Communicatie en Representatie

- Pers
- Gemeentelijke voorlichting en public relations
- Representatie
- Internationale Contacten

Wethouder Martijn Hamerslag

Financiën

- Financieel beleid/ meerjarenbeleid/ meerjarenbegroting
- Begrotingen
- Jaarrekeningen
- Control met betrekking tot de financiën
- Belastingen

Grondzaken

- Grondexploitatie bestemmingsplannen (w.o. bouwrijp maken)
- Beheer van het grondbedrijf, aan-/verkoop gronden en verhuur gemeentelijke eigendommen (niet zijnde accommodaties)
- Aankoop en uitgifte van gronden (excl. die van het grondbedrijf)

Overheidsbedrijven

- Vertegenwoordigingen in de positie van aandeelhouderschap

Economie stadscentrum en parkeren

- Exploitatie van het parkeerbedrijf
- Parkeerbelasting
- Economie Stadscentrum

Accommodaties

- Beheer maatschappelijke accommodaties
- Beheer Sportaccommodaties
- Beheer sportvelden en -terreinen
- Exploitatie wijkcentra
- Planning sportaccommodaties

Toerisme en recreatie

- Recreatiebeleid
- Planning aanleg, beheer en exploitatie van voorzieningen en gebieden

Wethouder Wouter Struijk

Coördinerend wethouder sociaal domein

Werk en inkomen

- Uitvoering Participatiewet (waaronder Tegenprestatie en Voorne Putten werkt) I.O.A.W. + I.O.A.Z.,
- VP Werkt
- Arbeidsmarktbeleid
- Participatiebudget (en BUIG)

Jeugd

- Jeugdbeleid
- Jongerenwerk
- Jongerenparticipatie
- Jeugdgezondheidszorg (CJG)
- Jeugdzorg (GRJR)

Onderwijs

- Onderwijsbeleid (LEA/REA)
- Planning van onderwijs- en andere educatieve voorzieningen (o.a. onderwijshuisvesting)
- Onderwijsachterstandenbeleid en kansengelijkheid
- Contacten met het openbaar en bijzonder onderwijs
- Zorgstructuur onderwijs
- Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Volwasseneneducatie
- Mbo/ Hbo
- Voortijdig Schoolverlaters (VSV)

Armoedebeleid

- Minimabeleid
- Voedselbank
- Schuldhulpverlening
- Afhandeling Toeslagenaffaire

Emancipatie / Inclusie

- Integratie
- Diversiteit en emancipatie (waaronder LHBTI+)
- Anti-discriminatie
- Nieuwkomers
- Ervaringsdeskundigheid

Volksgezondheid

- Basisgezondheidszorg (GGD)
- Gezondheidsbeleid
- Acute zorg (SMC, AED's)

Wethouder Chris Hottentot

Ruimtelijke Ontwikkeling

- Omgevingswet
- Handhaving van ruimtelijk beleid
- Ruimtelijke projecten
- Bedrijfsverplaatsingen
- Coördinatie vergunningenbeleid (Wabo)
- Bouw- en woningtoezicht
- Bouwvergunningen

Verkeer en Vervoer

- Bereikbaarheid en mobiliteit
- Verkeer- en vervoersplannen
- Openbaar vervoer
- Verkeersinfrastructuur
- Verkeerszaken (waaronder verkeersveiligheid)
- Binnenhavens en waterwegen

Dierenwelzijn

- Dierenwelzijnsbeleid
- Dierenopvang

Dienstverlening, digitale zaken en informatiemanagement

- Dienstverlening
- ICT (automatisering)
- Informatievoorziening (inclusief randvoorwaarden Wet Open Overheid)
- Informatieveiligheid

Duurzaamheid

- Integraal duurzaamheids- en milieubeleid
- Handhaving milieudelicten
- Energietransitie
- Circulaire economie
- Klimaatadaptatie
- Bodemsanering
- Milieueducatie

Evenementen

- Evenementenbeleid
- Citymarketing
- Placebranding

Wethouder Jan Willem Mijnans

Beheer Openbare Ruimte

- Beheer van het openbaar gebied
- Aanleg, onderhoud en beheer van bovengrondse - en ondergrondse infrastructuur
- Begraafplaatsen
- Kinderboerderij
- Verkeerszaken (w.o. verkeersveiligheid), voor zover op wijkniveau
- Bewegwijzering
- Straatnaamgeving
- Speelplaatsenbeleid
- Schoon- en afvaltaken
- Waterbeheersing
- Grondstoffenbeleid

Nn 2040

- Coördinatie Nn2040

Wonen

- Woonbeleid
- Regie op woningcorporaties
- Huurbeleid
- Woonruimteverdeling
- Woningontzuiming
- Woningverbetering bestaande voorraad
- Nieuwbouw en herstructurering

Economische zaken

- Accounthouderschap en acquisitie
 - Contacten met bedrijven
 - Bestuurlijk overleg met brancheorganisaties
 - Beurzen e.d.
- Ruimtelijke en economische ontwikkelingen
 - Handhaving economische wetgeving
 - Uitvoering economisch ontwikkelingsbeleid
 - Programmering en planning winkels, kantoren, bedrijven en industrieën
- Werklocaties
 - Vestigingsbeleid
 - Bedrijventerreinen
 - Detailhandel (=Standplaatsen/ Markten/Middenstandsangelegenheden)

Agrarische zaken

- Bestuurlijke vertegenwoordiging in Agrarische Commissie

Wethouder Jeroen Postma

Sport

- Sportbeleid

Wijk- en kerngerichte aanpak

- Coördinatie vitale kernen en kwaliteitsimpuls wijken

Zorg

- Maatschappelijke dienstverlening (waaronder Algemeen Maatschappelijk Werk)
- Subsidiebeleid Maatschappelijke zorg
- Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
- Vrouwenopvang en Huiselijk geweld (waaronder crisisdienst en daderhulpverlening)
- Clientondersteuning
- Ouderenbeleid, lichamelijk en verstandelijk gehandicaptenbeleid en zorg voor overige bijzondere groepen
- Wonen met Zorg en Welzijn
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015
- Eenzaamheidsbestrijding
- Hervorming langdurige zorg
- Mantelzorg
- Geestelijke gezondheidszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg
- Doelgroepenvervoer, inclusief leerlingenvervoer

Welzijn

- Sociaal Cultureel werk (wijkgroepen, migrantenorganisaties, bewonersgroepen en kernplatforms, inclusief subsidies)
- Vrijwilligerswerk en Vrijwilligersbeleid

Cultuur

- Cultuurbeleid
- Bibliotheek De Boekenberg, Centrum voor de kunsten en theater De Stoep
- (Binnenschoolse) Cultuureducatie Culturele activiteiten / verenigingen Kunst in de openbare ruimte
- Cultureel erfgoed en monumentenzorg